პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა შეერთდით!

წელიწადი მეორე

კომუნისტი

ს. ს. ს.
ცენტრ. და თბილისის კომი-
ტეტის და ხრულ. საქარ. მ.,
გ., წ.-არმ. და მატროსთა დე-
პუტატების საბჭოთა ცენტრა-
ლურ აღმასრულებელ კომი-
ტეტის ორგანო.

რედაქცია: თბილისი, კრუზენშტეინის ქ. № 4.

რედაქციის მიღება საქმისათვის ყოველდღე გარდა კვირა უქმეებისა დილის 9—2 ს. ტელეფონები: სარედაქციო კოლეგ. № 14 76 მდივნის № 19 საერ. №

მთავარი კანტორა: ტბილისი, რუსთაველის პრ., № 24 მე 2 სართული).

ხელის მოწერის თვიური ფასი შემდეგია: პარტიულ ორგანიზაციებისა და პროფკავშირებისათვის ზიტანით: ქალაქში—140 ათასი მანეთი, პროვინციაში—180 ათ. მ. ყველა დანარჩენ ხელის მომწერთათვის მიტანით: ქალაქში 200 ათ. მ. პროვინციაში 240 ათასი მ. განცხადებ— 10 ათ. მ. ნომპარელის სტრიქონი. სამგლოვიარო განცხადება 300 ათასი მ. ტელეფონის № კანტორისა № 5—48.

ფასი 10,000 მან.

პროვინციაში 12,000 მან.

12/ ხუთშაბათი, 1 ივნისი 1922 წ. ყოველდღიური გაზეთი ხუთშაბათი, 1 ივნისი 1922 წ. № 12/

ხუთშაბათს, 1 ივნისს საღამოს 5 საათზე საქართველოს კომპარტიის ტფილისის კომიტეტში შესდგება

საქართველოს კომპარტიის ტფილისის კომიტეტის პლენუმის სხდომა

ყველა წევრების და კანდიდატების დასწრება სავალდებულოა.
ტფილისის კომიტეტის მდივანი: კახიანი.

გაზეთის ტრესტის მთავარ კანტორისაგან

მოვაგონებთ იმ ხელის მომწერლებს, რომელთაც არ შემოუტანია გასული თვეების და ივნისის ხელის მოწერის ფასი, რომ 1 ივნისიდან გაზეთების გაგზავნა შეუწყდებათ და შეიძლება განახლდეს მხოლოდ ვალების სრული გადახდის შემდეგ.

(3—1)

ტფილისის პროლეტარიატის განაჩენი

„..ახალგაზრდა საბჭოთა საქართველოს მუშათა კლასმა—ბურჟუაზიულ მენშევიკურ, რევოლიუციისაგან საქართველოს დამოუკიდებლობის დღეებში, 24—26 მაისს—თავისი აბსოლიუტური გულგრილობით, ან, უკეთ რომ ვსთქვათ, მენშევიკური ზრახვების აქტიური წინააღმდეგობის გაწევით, სამუდამოთ დაასამარა მენშევიზმი და აღიარა, რომ საქართველოს ნამდვილი დამოუკიდებლობის დღესასწაული არის 25 თებერვალი, დღე საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისა.

ქ. თბილისის ყველა მუშების გაერთიანებული სხდომა სამარცხვინო ბოძზე აკრავს მთელ „პარიტეტულ" კონტრ-რევოლიუციის გამოსვლის სასაცილო ცდებს საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ; მთლიანად იწონებს მუშათა კლასის მტრების წინააღმდეგ მუშურ გლეხურ მთავრობის მიერ მიმართულ ყველა ზომებს და აცხადებს მთელი თბილისის პროლეტარიატის სახელით, რომ ის შემდეგშიაც მტკიცედ დაიცავს თავის პოზიციას მებრძოლი პროლეტარიატის ერთად ერთი დროშის, საბჭოების და მათი ხელმძღვანელ კომუნისტური პარტიის დროშის ქვეშ..."

(ერთხმად მიღებული რეზოლიუციიდან).

საქართველოს ბურჟუაზიული კონტრ-რევოლიუცია მენშევიკების მეთაურობით...

[illegible]

ქ. ტფილისის მუშათა და წითელ. საბჭოს და საქართველოს პროფკავშირთა საბჭოს შეერთებული პლენუმი

რეზოლიუცია

თავმჯდომარე ამხ. ლ. დუმბაძე კენჭს უყრის ორ რეზოლიუციას. მოქ. კავკასიძის მიერ წარმოდგენილმა რეზოლიუციამ ვერ მიიღო ვერც ერთი ხმა. ერთხმად მიღებულ იქმნა შემდეგი რეზოლიუცია:

ტფილისის ქალაქის საბჭოს, ს. პ. კ. ც. საბჭოს და ფაბქარხკომების წარმომადგენლების გაერთიანებულ პლენუმის რეზოლიუცია..

„საბჭოთა ფედერაციების საერთაშორისო მდგომარეობა, რომელიც განსაკუთრებულად გამოაშკარავდა გენუის კონფერენციის პროცესში, ხასიათდება, როგორც საბჭოთა ფედერაციების გაძლიერებით და საერთაშორისო პროლეტარიატზე მისი იდეიური გავლენის გაზრდით, ისე საერთაშორისო ბურჟუაზიის სხვა და სხვა ეროვნულ ჯგუფების ინტერესების შეჯახებით და კაპიტალისტების ბანაკის დაშლის ნიშნებით.

ჩვენ მიერ მოპოვებულ პოზიციების...

...დიდ დამოუკიდებლობის დღესასწაული არის 25 თებერვალი, დღე საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისა.

ქალ. თბილისის ყველა მუშების გაერთიანებული სხდომა სამარცხვინო ბოძზე აკრავს მთელ „პარიტეტულ" კონტრ-რევოლიუციის გამოსვლის სასაცილო ცდებს საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ; იწონებს, მთლიანად მუშათა კლასის მტრების წინააღმდეგ მიმართულ მუშურ გლეხურ მთავრობის ყველა ზომებს, და აცხადებს მთელი თბილისის პროლეტარიატის სახელით, რომ ის შემდეგშიაც მტკიცედ დაიცავს თავის პოზიციას მებრძოლ პროლეტარიატის ერთად ერთ დროშის ქვეშ, საბჭოების და მათ ხელმძღვანელ კომუნისტურ პარტიის დროშის ქვეშ.

რეზოლიუციის მიღებას შეხვდნენ ხანგრძლივი ტაშით.

„ინტერნაციონალის" სიმღერის შემდეგ სხდომა იხურება ღამის 12 საათზე.

...კის მაღაროებში გაფიცულია 800,000 მუშა, და ეს მოხდა მათი ყვითელი წინამძღოლთა სურვილის წინააღმდეგ არსებობისათვის ბრძოლის ლოზუნგის ქვეშ, ვინაიდან კაპიტალის მთავარი მისწრაფება სწორედ ის არის, რომ მუშაობაში ჩააბან დაურაზმავი მუშები.

გენუას კონფერენციამ გამოააშკარავა საბჭოთა რესპუბლიკების სრული ერთსულოვნება, მხოლოდ—კაპიტალიზმის ბანაკში სრული უთანხმოება.

ამერიკისა და ევროპის ინტერესთა წინააღმდეგობა, მცირე და დიდი ანტანტას შინაგანი განხეთქილება—კონფერენციამ გამოააშკარავა სავსებით.

ჩვენი დელეგაციის სულ მცირე დაკავშირებამ დასავლეთის პროლეტარიატთან, მოგვცა დიდი ნაყოფი, რადგან ამას შედეგად ის მოყვა, რომ ჩვენი დელეგაციის ავტორიტეტი დასავლეთის მუშათა თვალში ერთი ორად გაიზარდა.

[illegible]

...უსახსრობის გამო, მაგრამ ამ წლის თებერვლიდან მუშაობა ისევ განახლდა. 4 ვერსის სიგრძეზე არხი გაყვანილია, ამოღებულია დაახლოვებით 1600 ოთხკ. საჟენი მიწა, გამოყვანილ იქნა სულ დაახლოვებით 7000 მუშა.

[illegible]

3. ვანი-...

[illegible]

4. „...

[illegible]

5. „...

[illegible]

...წყო შარშან ნოემბერში, დაახლოვებით ამოღებულია დღემდის 1200 ოთხკ. საჟ. მიწა.

IV. **ბრძოლა წყალდიდობასთან და მდინარეების ნაპირების გამაგრება.**

1. **მდ. ცხენის-წყლის ნაპირების გამაგრება.**

[illegible]

...გაუქმდა ძველი „აზრი" ინტერვენციის გასამართლებლათ და თავის სასარგებლოთ. ეს არის აშკარა მაგალითი ერთა „დამოუკიდებლობისა" და „განთავისუფლების" (ვისგან?) ლოზუნგების გამოყენებისა თავისი ეგოისტური, რეაქციონური მიზნების გასატარებლად, როგორც ეს არა ერთხელ მოუმოქმედებია ბურჟუაზიას, ჭეშმარიტი დამოუკიდებლობისა და თავისუფლების ამ მოსისხლე მტერს და პროფესიონალურ ჯალათს. რომელ ელემენტებზე შეუძლია მას დაეყრდნოს საქართველოში თუ არა აქაურ სხვადასხვა ჯურის, მაგრამ ერთი და იგივე საზოგადოებრივი ზუნების მატარებელ პარტიებზე და მათ „პარი-...

...კრებამ მუშათა საბჭოს, საქ. პროფკავშირების საბჭოს პლენუმის, და საწარმოო დაწესებულებათა კომიტეტების შეერთებულმა კრებამ. მათი პირით მთელმა თბილისის პროლეტარიატმა სამარცხვინო ბოძზე გააკრა მავი კონტრ-რევოლიუციის ავანტიურისტები და ერთხელ კიდევ სრული ნდობა გამოუცხადა თავის მთავრობას, მოიწონა მის მიერ მიღებული ზომები, დაჰპირდა მომავალშიც მისი დროშის ქვეშ მასთან ერთად აქტიურ ბრძოლას რეაქციონურ ბანდების წინააღმდეგ.

ასეთია თბილისის პროლეტარიატის განაჩენი და მით განაჩენი მთელი მშრომელთა საქართველოსი.

მენშევიკების ჭორები საზღვარ-გარეთ და საბჭოთა საქართველოს ირიგაცია

III. *)

საჭიროა გავიცნოთ რამდენიმეთ მაინც ის სარწყავი არხები, რომლებიც ჯერ დამთავრებული არაა და რომლების დათვალიერება ჩვენმა კომისიამ ვერ მოასწრო.

1. **დიმი რაკიტის არხი.** დაბა ბაღდადის მახლობლად (ქუთაისის მაზრაში), რომელიც იღებს სათავეს მდ. ხანის წყლიდან და რომელმაც უნდა მორწყოს დაახლოვებით 2 ათასი დესეტინა მიწა; ამ არხს ექნება სიგრძე ოცი ვერსი და საჭიროა მდ. ხანის წყალზე ორი აკვედუკის (წყლის საყვანის) გაკეთება. მუშაობა დაიწყო გასული წლის აგვისტოში, და ნოემბრამდე გაკეთებულ იქნა არხი 7 ვერსის მანძილზე მეტათ მაგარ ქვიან ადგილზე, ამოღებული იქნა 1800 ოთხკ. საჟენი მიწა, რასაც მოუნდა 10,000 მუშა დღე უსახსრობის და ხე-ტყის მასალის უქონლობის გამო მუშაობა დროებით შეჩერებულ იქნა. დღეს მუშაობა უკვე განახლებულია, მაგრამ საჭიროა დროზე საჭირო მასალის მიწოდება საჭირო შენობების ასაგებათ, როგორც ჩვეულებრივ გლეხები 30 წელიწადზე მეტია რაც ამ არხის გაკეთებას ელოდებოდნენ.

2. **გეგუთის არხი** (ქუთაისის მაზრა), რომელმაც უნდა მორწყოს სოფ. გეგუთის, პატრიკეთის, საქულიას, ბაშის და სხ. მიწები დაახლოვებით 10.000 დესეტინამდე. არხი იწყება **მდ. რიონიდან** და ექნება სიგრძე 30 ვერსი, ექვსი მთავარი შტოით. მუშაობა დაიწყო გასულ წელს, მაგრამ დროებით შეჩერებულ იქნა ტეხნიკურ ძალების უქონლობის და აგრეთვე...

[illegible]

*) იხ. „კომუნისტი" № 118.

რომელიც ერთი წლის წინ უდგა სათავეში სახელმწიფოს, ამოლპა ძირიანფესვიანად. ის რაც ხდებოდა ამ დღეებში, ეს უმწეო ცდა მანიფესტაციებისა, რომელშიაც მონაწილეობას იღებდენ ისტერიული ქალები და ახალგაზრდობა, არაფერი საერთო მენშევიკებთან არ ქონებია, მხოლოდ ნათლად ამტკიცებს იმას, რომ მენშევიკების პარტიამ დაასრულა თვისი არსებობა.

შემდეგ რა მომენტის დახასიათებას ამხ. ქავთარაძემ აღნიშნა, რომ სწორეთ ეხლა, როდესაც ხდება ძველი და ახალი ქვეყნების გადამწყვეტი და შეიძლება უკანასკნელი შეტაკება, პროლეტარიატის ერთად ერთი დამცველი არის „ინტერნაციონალი რომელმაც ასწია დროშა, რომელსაც აწერია: „კაპიტალზე თავდასხმა".

„ამ დროშის ქვეშ მოგროვდება ყველა, რომელშიაც არ გამქრალა მოვალეობისა და პატიოსნების გრძნობა, მაგრამ აქ არ არის 2 ინტერნაციონალი, მიუხედავად ბერლინის შეთანხმებისა. მენშევიკები და შეთანხმებლები ყოველ ღონეს ხმარობენ იმისათვის, რომ ჩაშალონ მთლიანი პროლეტარული ფრონტი.

საერთო ერთსულოვანი ტაშის ქვეშ მომხსენებელი ათავებს:

„და ჩვენი ბრძოლის დროშა უჭირავს ხელში დიდ წინამძღოლს ამხ. ვ. ი. ლენინს".

კამათი.

მოხსენების შესახებ სიტყვას იღებს [illegible]

ამხ. ოკუჯავას სიტყვა.

[illegible] ნებდა საქართველოს რეჟიმს, ეს სიტყვები მხოლოდ წარმოადგენენ თვალთმაქცობას და ფარისევლობას. მოქ. კავკასიძემ მშვენივრად იცის, თუ რას წარმოადგენდა მენშევიკური საქართველო, სადაც მუშის თავისუფალი სიტყვა სასტიკად იდევნებოდა, სადაც ზარბაზნები და ტყვიის მფრქვევლები არა ერთხელ და ორჯერ ამოტყვევებულა მუშების და გლეხების წინაალმდეგ.

ყოველივე ეს კეთდებოდა ბურჟუაზიულ საძირკვლის გასამაგრებლად. ეხლა კი მენშევიკები ნაზულობენ სიტყვებს თავისუფლებაზე, რომელიც უნდა მიეცეთ მათ ბრძოლის საწარმოებლათ, თავის ძლიერების დასაბრუნებლად.

ჩვენ ვამბობთ, განაგრძობს ორატორი: პროლეტარიატის დიქტატურა მუშათა კლასის მტრების ულმობელ გასამართლებას ალიარებს. პრაქტიკაში, თუ თეორიაში ჩვენ ვაშკარავებთ მუშურ-გლეხურ სახელმწიფოს ბუნებას, და მანამდის სანამ სრულის სისპეტაკით არ ჩამოყალიბებულა ასეთ სახელმწიფოს გამარჯვება, სანამ ჩვენ კაპიტალისტურ გარემოცულობის რკალში ვიმყოფებით, მანამ ლაპარაკი ზედმეტია მუშა-გლეხურ ხელისუფლების მტრების თავისუფლების შესახებ.

ჩვენ ვიცნობთ მენშევიკურ დემოკრატიზმს. გამოვცადეთ იგი და ვიცით თუ რისთვის არსებობს ის.

კავკასიძემ ილაპარაკა მუშების მთლიან ფრონტზე და ცრემლებიც დალვარა იმ ეჭვების გამოთქმის დროს, რომ „ბოლშევიკები მათ მოატყუებენ".

თუ კავკასიძეს ჰგონია, რომ „მთლიანი ფრონტი" მენშევიკებთან შერიგებას მოასწავებს, ვარწმუნებთ მას, რომ ის ღრმადა სცდება. ჩვენ არც მათ თეორიას და არც მათ პრაქტიკას არ ვურიგდებით, და „მთლიანი ფრონტი" კი იქნება მუშების მასების [illegible]

საბჭოთა ხელისუფლების გამარჯვება მოასწავებს ყველა მუშების და გლეხების დამკვიდრებას. თუ კი გამარჯვებს იმპერიალისტური ხროვა მაშინ დაიმარხება ნამდვილი გამარჯვება, ნამდვილი დამოუკიდებლობა, ისტორიამ ჯერ დასვა საკითხი და ისინი, ვინც ერების დამოუკიდებლობაზედ ლაპარაკობენ, ყველანი ფარისევლობენ და თვალთმაქცობენ. საქართველოსთვის არსებობს ორგვარი დამოუკიდებლობა: ერთი ის, რომელიც შრომის განთავისუფლების მიზნით მთელი ქვეყნის მშრომელ ხალხთან სოლიდარულ თანამშრომლობის თვალსაზრისზედ სდგას და მეორე — ბურჟუაზიული დამოუკიდებლობა. ბურჟუაზია ყოველთვის სცდილობდა თავისი კლასობრივი ინტერესები ეროვნულ ფორმებში ჩამოეცვა. და აქაც მთელი თავისი კლასობრივი ბუნება მან ეროვნულ სამოსელში გაახვია მშრომელთა კლასის მოსატყუებლად. მაგრამ პრაქტიკამ დაგვანახვა, რომ მშრომელ კლასმა უკვე დაახწია თავი ამ ფარისევლების გავლენას და ზურგი მიაქცია მათ.

იმ დღეებში გლეხები და მუშები დარჩნენ, თავის მთავრობასთან, მხოლოდ „დამოუკიდებლობის" ტრფიალი გამოიჩინა მოხელეების და ინტელიგენციის უმცირესმა ჯგუფმა.

საქართველოს დამოუკიდებლობის სადღესასწაულო დღე არის 25 თებერვალი, ამბობს ორატორი, რომლის სიტყვებს დაუსრულებელი მხურვალე ტაშისცემა ჰფარავს, — როდესაც პირველად შეიკრიბა სრულიად საქართველოს საბჭოების 1 ლი ყრილობა. ის კი ვინც ამ დამოუკიდებლობის დღესასწაულს „26" მაისში ჰხედავს, ის ბურჟუაზიის აგენტია. მუშებმა და გლეხებმა უნდა გამოაძევოს ასეთი ვაჟბატონი თავის რიგებიდან (ხანგრძლივი ტაში).

მომხსენებლის, ამხ. ქავთარაძის საბოლოო სიტყვის შემდეგ, სიტყვა ეძლევა ამხ. კ. ცინცაძეს.

ამხ. კ. ცინცაძის მოხსენება.

ამხ. ცინცაძეს დარბაზი შეხვდა ხანგრძლივი ტაშით. მომხსენებელი დიდხანს ლაპარაკობს იმ ორჭოფ და გაიძვერულ ხასიათის როლზე, რომელიც მენშევიკურ პარტიამ ითამაშა გაკალრიალების დღეებში და პირველ დაბნეულობის მომენტის განვლის შემდეგ მათ მიერ წარმოებულ კონტრრევოლიუციონურ მუშაობაში. შემდეგ მომხსენებელი გადავიდა უკანასკნელ დღეების შემთხვევების ფაქტიურ აღწერაზედ ეს ცნობები გამოქვეყნებული იყო „კომუნისტის" № 119 ში.

მომხსენებელი იწვევს მხურვალე გაცხოველებულ ინტერესს. დარბაზი აცილებს მას აღტაცებულ ხანგრძლივ ტაშის ცემით.

რადიო-დეპეშები

გენუის შემდეგ

კანცლერ ვირტის მოხსენება.

ნაუენი. 30 მაისი. (რადიო). ვირტი გამოვიდა რეიხსტაგის სხდომაზე ფართე მოხსენებით გენუის კონფერენციის შედეგების შესახებ. ვირტმა დაიწყო თავისი მოხსენება იტალიის ხალხისადმი და იტალიის სახელმწიფო მოღვაწეებისადმი გულითადი მადლობის გამოთქმით გენუაში მათი [illegible] პოლიტიკისათვის დირექტივებად, და გერმანიის დელეგაციას აქვს საფუძველი იფიქროს, რომ სხვა სახელმწიფოებიც ასევე მოიქცევიან. შეეხო რა შემდეგ რაპალოში დადებულ ხელშეკრულებას, ვირტმა აღნიშნა, რომ ეს ხელშეკრულება დამყარებულია პირველად ყოვლისა გამარჯვებულთა და დამარცხებულთა პრინციპის უარყოფაზე. თვით ეს ხელშეკრულება უნდა ჩაითვალოს 1921 წელს დადებულ ხელშეკრულების გაგრძელებად: ის უნდა დარჩეს მაგალითად ასეთივე ხელშეკრულებათათვის, რომელიც უნდა დაიდვას რუსეთსა და ევროპის სხვა სახელმწიფოებს შორის.

მოსალოდნელია, აღნიშნა ხაზგასმით ვირტმა, რომ რაპალოს ხელშეკრულება დარჩება ეკონომიურ ხიდად დასავლეთის და აღმოსავლეთის სახელმწიფოებს შორის.

თავისი დიდი მოხსენება ვირტმა დაამთავრა აღნიშვნით, რომ მშვიდობიანობა არ დამყარდება იმ შემთხვევაში, თუ გერმანიას შემდეგშიაც მოახვევენ თავს სანქციების რეჟიმს, გერმანიას მაინც სწამს, რომ გენუის კონფერენცია წარმოადგენს პირველ ძირითად ეტაპს საერთო ხავისაკენ მიმართულს.

საფრანგეთის იმედის გაცრუება.

ნაუენი. 30 მაისი, რადიო. ინგლისის გაზეთები სწერენ: თემთა პალატის მიერ ლოიდ ჯორჯისადმი ნდობის გამოცხადებამ სასოწარკვეთილებაში ჩააგდო საფრანგეთი, რომელსაც იმედი ქონდა, რომ გენუის კონფერენცია შეარყევდა ლოიდ ჯორჯის მდგომარეობას, იგივე გაზეთები აღნიშნავენ პუანკარეს აშკარა მისწრაფებას ლოიდ ჯორჯთან შერიგებისადმი რაც განსაკუთრებით სჩანს იმ ფაქტიდან, რომ პუანკარეს განზრახული აქვს ლონდონში წასვლა მოსალაპარაკებლად.

პუანკარიზმის დამარცხება.

ბერლინი, 30 მაისი. რადიო. ლონდონიდან მოსული ცნობებით, პუანკარემ გადასწყვიტა, უარი განაცხადოს თავის გეგმაზე რურის აუზის ოკუპაციის შესახებ.

ნაუენი. 30 მაისი. რადიო. ლოიდ ჯორჯმა აღუთქვა გერმანიის დახმარება კონტრიბუციის პრობლემის უმტკივნეულოდ გადაჭრაში, აქვს რა სახეში გერმანიის მხრივ ვალების გადახდის შესაძლებლობა. ვაშინგტონში ფიქრობენ მოკავშირეთა შორის სერიოზული შეხლა-შემოხლის შესაძლებლობას და ნაწილობრივად არნიშნა[illegible]

კონტრ[illegible]

ნაუენი. 3[illegible]

[illegible] ბის მოწესრიგების გზაზე. რაც შეეხება ხელშეკრულებას თავდასხმისაგან თავის შეკავების შესახებ, ეს არის აღმოსავლეთ ევროპის ისტორიაში პირველი ნამდვილად სამშვიდობო ხელშეკრულება ურთიერთ ვალდებულებისა ამ სიტყვის სრული მნიშვნელობით.

წითელ რესპუბლიკაში

ძევლების გაცვლა.

მოსკოვი. 31 მაისი. (რადიო). საბჭოთა მთავრობამ თავის დროზე დასდვა ხელშეკრულება უნგრეთთან ძევლების გაცვლის შესახებ და კიდეც შეუდგა უნგრეთის ძევლების ევაკუაციას. ზოგიერთ მათგანს ბრალს სდებენ ჯაშუშობაში და კონტრევოლიუციონერობაში. უნგრეთის მთავრობამ მოურიდებლად და მოღალატურად დაარღვია ეს ხელშეკრულება. რუსეთში გამოსაგზავნ კომუნისტებს ბორკილებს უყრიდნენ. მრავალი ჩუმად მოკლეს. ცნობილ უნგრელ ჯაშუშის მარშალის მაგივრად საბჭოთა მთავრობა სცდილობდა გაენთავისუფლებია კომუნისტი კერი. საბჭოთა მთავრობის მიერ განთავისუფლებული მარშალი დაბრუნდა უნგრეთში, ხოლო კერი კი ამდენხანს იტანჯება ციხეში. ტყვეთა გაცვლის შესახებ ახალი ხელშეკრულების დადების დღეს უნგრეთში სიკვდილით დასჯილ იქნა ამხ. კლეინი, მიუხედავათ იმისა, რომ მისი გვარი აღნიშნული იყო გასაცვლელთა სიაში, ამის გამო საბჭოთა მთავრობამ წამოაყენა ახალი პირობები: უნგრეთელი ამხანაგები განთავისუფლებული და გაგზავნილი უნდა იქნენ ლატვიაში, რის შემდეგაც საბჭოთა რუსეთის მთავრობა გაგზავნის უნგრეთელ ძევლებს.

უცხო ვალიუტის გადაგზავნა

მოსკოვი. 31 მაისი (რადიო) საზა[illegible] საზღვარ გარეთიდან პროდუქტები და საქონელი საბაჟო და სააქციზო გადასახადების გადაუხდელად.

ნიჟეგოროდის ბაზრობა.

მოსკოვი. 31 მაისი (რადიო). კოოპერატივთა ცენტრალურმა კავშირმა გადაწყვიტა აქტიური მონაწილეობა მიიღოს ნიჟეგოროდის მომავალ ბაზრობაში. კავშირის საქონლით გაიქე-დება რამოდენიმე ათეული ვაგონი. მთელი რიგი საგუბერნიო კავშირებისა აქტიური მონაწილეობას მიიღებს ბაზრობაში.

სტიპენდიები სტუდენტებისათვის.

მოსკოვი. 31 მაისი (რადიო). სახალხო კომისართა საბჭომ დაადგინა გააუქმოს სტუდენტების სოციალური უზრუნველყოფა და დააწესოს სახელმწიფო სტიპენდიები და აგრეთვე ნება დართოს კერძო სტიპენდიების დანიშვნისა. სტიპენდიის რაოდენობა არ იქნება, ამა თუ იმ ადგილის მუშის საშვალო ხელფასზე უფრო მცირე.

საზღვარგარეთული ორთქლმავალები.

მოსკოვი. 31 მაისი (რადიო) პეტროგრადის ნავთსადგურში დაიწყო გერმანიიდან მიღებულ ორთქლმავალების გადმოტვირთვა.

ესერების პროცესის შესახებ

მოსკოვი 31 მაისი (რადიო). პეტროგრადის ფაბრიკებსა და ქარხნებში კვლავ იმართება მუშათა კრებები რომელზედაც მოითხოვენ ესერების მკაცრი სასჯელით დასჯას.

მუშები ამერიკიდან.

მოსკოვი. 31 მაისი (რადიო). პეტროგრადში მოვიდა ამერიკიდან 10[illegible] მუშა, კვალიფიციური მელითონეები და მაღაროს მომუშავენი, რომელთა [illegible]

[illegible] თვნილებისამებრ ან სახალხო კომ[illegible] სართა საბჭოში ანდა შრომისა [illegible] თავდაცვის საბჭოში. კომისიის ყველა დადგენილებანი შინაგანი ვაჭრობის [illegible] თაობაზე არსებულ დეკრეტების ფარგლებში, სავალდებულოა [illegible] ლებლად ხელისუფლების ცენტრალურ და ადგილობრივ ყველა ორგანოებისაგან. კომისიის სათავეში სდგას ამხ. ლეჟავა.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის საგანგებო I სესია

სხდომა მეორე

სასახლე. 1922 წ., აპრილის 15.

მიწად-მოწყობის შესახებ.

(გაგრძელება. იხ. „კომუნისტი №№ 109, 110, 111, 112, 114, 116, 121.

სხდომა იხსნება სასახლის თეთრ დარბაზში.

პრეზიდიუმში არიან: ამხ. ფ. მახარაძე, ს. გეგეჭკორი, ს. თოდრია, რომელნიც კრების განმავლობაში რიგრიგად თავმჯდომარეობენ.

თავმჯდომარე. ამხანაგებო! ნება მიბოძეთ სხდომა გახსნილად გამოვაცხადო. ჩვენ დღიურ წესრიგში შემდეგი კითხვები არის: ამიერ-კავკასიის ფედერაციის დებულების დამტკიცება, მიწათმოქმედების კომისარიატის მიერ წარმოდგენილი პროექტი მიწის მოწყობის შესახებ, შემდეგი მოხსენება სიმშილის შესახებ და მიმდინარე კითხვები. მე მგონია, რომ ეს კითხვები საკმარისად საინტერესოა და იმედი, რომ აღმასრულებელი კომიტეტის განსაკუთრებული სესია მთელ თავის ყურადღებას მიაპყრობს ამ საკითხს. შეიძლება არის კიდევ სხვა რამე კითხვები? (ხმები: არ არის).

პირველ საკითხად სდგას მიწათმოწყობის პროექტის განხილვა. მე მქონდა დავალებული გამეკეთებია ამის შესახებ მოკლე მოხსენება. პროექტი, როგორც იცით, დაბეჭდილი იყო ამ კვირა-ნახევრის წინათ გაზეთებში, იმისთვის რომ წინასწარ ყველას სცოდნოდა, თუ რა ცვლილებების და დამატებების შეტანა შეიძლებოდა იქ. ეს საქმე მეტად რთულია და ყოველივე ნაბიჯი, ყოველივე ზომა უნდა იქნეს წინასწარვე გათვალისწინებული, რამდენადაც შესაძლებელია, რომ ყველა მხარეების მოგვარება რაც შეიძლება მიზანშეწონილად მოხდეს. საერთოდ თქვენ იცით, რომ მთელი, ის დებულებები, დედა აზრი, მიწათმოწყობის შესახებ იყო გამოთქმული იმ თეზისებში, რომლებიც საბჭოების პირველმა ყრილობამ მიიღო. თავი და თავი აზრი დღევანდელ მიწის მოწყობის საქმისა მდგომარეობს შემდეგში. თქვენ იცით თუ რას ნიშნავს მიწის მოწყობა, აგრარულ რეფორმის გატარება, რომელიც სცვლის ძველ პირობებს მიწის მფლობელობის და სარგებლობისას. ეს პირობები გარკვეული უნდა იქნეს, რამდენადაც შესაძლებელია, იქნეს აღნუსხული, იმიტომ რომ ყოვლად შეუძლებელია სოფლის მეურნეობის დღეს ფეხზე დაყენება, მისი განვითარება, თუ ეს მიწის მოწყობის საქმე დროზე არ იქნა გახსნილული. ჩვენ მაშინაც ვამბობდით და ეხლაც ვიმეორებთ რომ რევოლიუციამ შეატრიალა, გადააყირავა წინანდელი წყობილება. საჭიროა რაიმე დადგენილება იქნეს გამოტანილი, რომ ცოტად თუ ბევრად მტკიცე მდგომარეობა შეიქნას სოფლის მეურნეობაში. ყველა სოფლის მეურნემ კარგად უნდა იცოდეს, როგორ და რა პირობებში შესძლებს მეურნეობის განვითარებას და აყვავებას. აი, ეს არის მიღებული სახელმძღვანელობაში და ამაზეა აშენებული ჩვენი პროექტის ის აზრი, რომ აუცილებლად საჭიროა გარკვეულ იქნეს მთელი ის ეკონომიური ხაზი, რომელზედაც დღეს საბჭოთა ხელისუფლება დგას.

ამ მხრივ უნდა აღვნიშნოთ, რომ ჩვენ წინაშე მეტად ძნელი საქმე სდგას. სოციალისტური მიწათმოქმედების დამყარება — რაც შეადგენს ჩვენ მიზანს, — ამის დღევანდელ პირობებში ჩვენ ვერ დავისახავთ ჩვენ ერთად ერთ სამოქმედო პროგრამად. გამოცდილებამ დაგვიმტკიცა, რომ გლეხკაცობას არა შეუძლია ამ პრინციპს დაადგეს და მაშასადამე ვინაიდან მთელი ჩვენი სოფლის მეურნეობა ეს გლეხების მეურნეობა არის, ყოვლად შეუძლებელია, რომ ჩვენ ძალდატანებით, მაღლიდან ზომების მიღებით მას მივაღებინოთ ის, რაც მის ფსიქოლოგიას არ შეეფერება. აშკარაა ყველა ჩვენი ზომები იქითკენ უნდა იყოს მიმართული, რომ, რაც შეიძლება ამ საქმეს გაუკვალოთ ცხოვრებაში გზა. მაგრამ დღეს-დღეობით აუცილებლად საჭიროა, რომ ჩვენ მივიღოთ საფუძვლად მიწის მოწყობისა უპირველეს ყოვლისა წვრილ გლეხკაცობის ინტერესი და ერთი სიტყვით მიწათმოწყობის საქმეს შევუდგეთ ისე, რომ საშუალო გლეხკაცის მეურნეობა დამყარდეს.

მაშასადამე, ჩვენი მიწათმოწყობის საქმეს დროს სახელმძღვანელოდ გვაქვს მიღებული ამ საშუალო გლეხკაცობის მეურნეობა.

რა თქმა უნდა, ჩვენ ამავე დროს არ ვივიწყებთ მიწათმოქმედების კოლექტიურ ფორმებს. ამასაც აქვს მიქცეული სათანადო ყურადღება, მაგრამ მთლად ამას ვერ დავემყარებით, ვინაიდან გამოცდილებამ დაგვიმტკიცა, რომ ეს იქნებოდა მეურნეობის უკან დაწევა და არა წინ წაყვანა. ყოველ შემთხვევაში, მიწის ნაციონალიზაცია ე. ი. ის, რომ მთელი მიწა შეადგენს საზოგადო, ერთ მთლიან ფონდს, რომ ის არ შეიძლება დაუბრუნდეს ძველ მფლობელს, კერძო მესაკუთრეს, — ეს შეურყეველი რჩება და ამის შედეგები სავალდებულო არის. და ამ ნიადაგზე ჩვენ მოვიქცევით ერთის მხრით წვრილი, საშუალო გლეხკაცების მეურნეობის ინტერესების თანახმად და მეორეს მხრით ვიღებთ მხედველობაში ყოველ ზომებს, რომლებიც გზას გაუკაფავენ სოციალისტურ მიწათმოქმედებას. ამისთვის საჭიროა სხვა ზომებიც, რომელსაც ჩვენ ვეძახით ელექტროფიკაციას, აგრეთვე მელიორაციას და სხვ. ზომები, რომლებსაც შეუძლიათ გაუკაფონ გზა სხვილ კოლექტიურ მეურნეობას და სწორედ ამის საშუალებით შესაძლებელი იქნება, ბოლოს და ბოლოს, მართალაც პირდაპირი გზით ჩვენი მიზნის განხორციელება. დღეს ამ საკითხთან დაკავშირებულია თვით ეკონომიური ზომები, როგორიც არის მაგ. არხების გაყვანა, ტყეების გაჩეხვა, რომ გავაფართოოთ მიწის ფონდი დასარიგებლად, რადგან საყოფი ფონდი ჩვენ არა გვაქვს საჭირო კი არის, რომ ყველას, ვისაც სურს მეურნეობა, მივცეთ საშვალება დაამუშაოს მიწა. ერთი სიტყვით მიწის მოწყობა დაკავშირებულია ამავე დროს გადასახლებასთან ერთი სოფლიდან მეორეში, ერთი მაზრიდან — მეორეში. ეს საკითხი დიდი ხანია დგას და მოითხოვს ჩვენგან ასე თუ ისე დაბოლოებას. მიწის მოწყობა გვაიძულებს ამას, ვინაიდან ამის გარეშე ბევრი გაუგებრობა არის და ხშირად შეტაკებები და დავა ხდება სხვა და სხვა სოფლების და თემების შორის მიწის შესახებ. ერთი სოფელი ედავება მეორე სოფელს და ხშირად გამწვავებულია მდგომარეობა.

ეს პროექტი დაბეჭდილი იყო გაზეთებში. დღეს აქ თქვენ წარმოგიდგენთ ცოტა შეცვლილი სახით, შეცვლილი არის მხოლოდ გარეგნულად ის პუნქტები, რომელიც ეხება ტეხნიკურ სხარეს მიწის მოწყობისას. ისინი გამოტანილია და ცალკე არის წარმოდგენილი. და თვითონ დებულება უფრო განმარტებული არის. შესდგება სულ 17 მუხლისაგან. ამის შესახებ ბევრი განცხადებები იყო წარმოდგენილი კომისარიატში, ეს პროექტი გაკრიტიკებული იყო გაზეთებში, თუმცა უნდა ითქვას, რომ არსებითად არავითარი საყვედური, ან არსებითი ცვლილება და შენიშვნა ამ პროექტის შესახებ არც ერთ დაწესებულებასა და კერძო პირს არ წარმოუდგენია. ყველა ის შენიშვნები და დამატებები ეხება მხოლოდ სხვა და სხვა მხარეებს, კერძო შემთხვევებს, რომ ასე თუ ისე უზრუნველვეყო ამა თუ იმ კატეგორიების ან და ჯგუფების პირადი სარგებლობა მიწით.

სხვათა შორის იყო წარმოდგენილი რკინის გზელების მხრივ შენიშვნები, რომ თითქოს რკინის გზის მუშები რჩებოდენ უმიწოთ, თითქოს ის მიწა, რომელიც მათ სარგებლობაში არის სოფლად, მათ წაერთმევა და სხვა და სხვ. ყოველივე ეს გადასწყვეტს დროს მიღებული იქმნა სახელმძღვანელობაში და დებულება, რომელიც შემუშავებული არის, როგორც სჩანს, არსებით რაიმე ცვლილებას არ თხოულობს. შესაძლებელია, რომ აქ რაიმე დამატება შევიტანოთ არა არსებითი ხასიათის, ან შეიძლება შეცვლილ იქნას რაიმე არა არსებითი, ტეხნიკურის მხრივ. ჩემის აზრით საჭიროა, რომ თითონ ეს დებულება, რომელიც სივრცის მხრივ დიდი არ არის, წაკითხულ იქნას აქ პუნქტობით და მაშინ ჩვენ დავინახავთ, თუ რამდენად მისაღებია ის საერთოდ და აგრეთვე თავისი კერძო მხარეებით. საწუხაროდ დაბეჭდვა ვეღარ მოვასწარით. ეს დაუდევრობა არის ერთის მხრივ. ყველას რომ ქონდეს ხელში შეცვლილი დებულება მაშინ უფრო ადვილი იქნებოდა მისი განხილვა რადგან ამხანაგები იცნობენ ამ დებულებას, განხილვა მაინც შეიძლება მით უმეტეს, რომ აქ ახალი ბევრი არაფერი არის. აქვე წავიკითხავთ ამ დებულებას და თუ გულდასმით მოისმენთ — ის აქ ან შეიძლება დამტკიცებულ იქნას, ან და უარყოფილი არის რუსულად და ქართულადაც. როგორ გნებავთ, მუხლობრივად წავიკითხოთ თუ მთლიანად? (ხმები: მუხლობრივად, არა მთლიანად).

ს. თოდრია. (კითხულობს დებულებას მთლიანად).

დებულება.

მიწად მოწყობაზე საქართველოს საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკაში.

(შედგენილი თანახმათ 18 მუხ. დეკრეტის № 17 1921 წ.)

1 საერთო დებულებანი.

1. საქართველოს საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკის მთელი მიწა-წყალი შეადგენს ერთ სახელმწიფოებრივ ფონდს და მასზედ მცხოვრებ მთელი მშრომელი ხალხის საერთო კუთვნილებას.

ამ ფონდს განაგებს და აწესრიგებს მიწადმოქმედების სახალხო კომისარიატი.

2. მიწად-მოწყობის მიზანია მიწის დეკრეტის № 17 ცხოვრებაში გატარება.

3. მიწად-მოწყობის საგანს შეადგენს:

ა) მიწით დაკმაყოფილება: 1) უმიწაწყლო გლეხის და მცირე მიწაწყლის მქონე მეურნის; 2) კულტურულ, სამრეწველო (როგორც სახელმწიფო ისე კერძო) და ადმინისტრატიულ დაწესებულებათა და 3) კომუნალურად, საამხანაგოდ ან არტელის სახით შემდგარ კოლექტივებისა;

ბ) მჭიდროდ დასახლებულ სოფლების განტვირთვა და ახალშენების მოწყობა;

გ) მიწის დაქუცმაცების თავიდან აცილება და მიწების რაციონალურად დანაწილება.

4. უშუალო შემსრულებლები მიწათ მოწყობის სამუშაოთა არიან:

მიწათ-მოქმედების კომისარიატის სამაზრო განყოფილებები, მიწათ მოწყობნი, სასოფლო მიწის კომიტეტები, მიწის მზომელთა გუნდის უფროსნი და მიწის მზომელნი, რომელთა ფუნქციები და მოქმედების საგანი განისაზღვრება ცალკე ინსტრუქციით.

2 მიწების დანაწილება.

5. მიწის ნორმის გამომუშავებას საფუძვლად ედება ცალკე მეურნეობა (კომლი) და მიწის ავკარგიანობა.

შენიშვნა: ნორმები სამოსახლოების და სხვა მიწებისა მოყვანილია ამ მუხლის ცალკე დამატებაში.

6. მიწის ნორმა ეტოვება ყოფილ საკუთარ მამულიდან მხოლოდ იმ მეურნეთ, რომლებიც ცხოვრობენ ადგილზე და საკუთარი შრომით აწარმოებენ მეურნეობას და ყველა მუშა-მოსამსახურეს სახელმწიფო დაწესებულებებისა, რომლებიც იძულებით არიან სამსახურში (მობილიზაციით ან სხვა სახით).

შენიშვნა: 1) ნორმა ეტოვება აგრეთვე ქვრივ ობლებს და მოხუცებულთ-დავრდომილებთ; 2) ოჯახის წევრებათ ითვლებიან მოსწავლენიც 25 წლის ჰასაკამდე.

7. მშრომელ მეურნეს, რომელიც ინტენსიურათ ამუშავებს მიწას (ეწევა ჩაის, თამბაქოს, ვენახის, ძვირფას მცენარეებს და სხვა ასეთ სამრეწველო კულტურას (ეტოვება მთლათ ის მიწა, რომელიც არის ფაქტიურათ მის სარგებლობაში და დამუშავებულია მისი პირადი და მისი ოჯახის წევრთა შრომით, დაქირავებულ ან საღალო შრომის გარეშე, თუნდაც მიწის რაოდენობა აღემატებოდეს დაწესებულ ნორმას. ხოლო თუ მარტო ანუ თავის ოჯახის შემწეობით ვერ შესძლებს მამულის დამუშავებას, მაშინ ის მოვალე ხდება შეიყვანოს ამხანაგად ვინმე უმიწაწყლო გლეხი.

8. მიწა მიეცემა ყველა მიწის მუშას, რომლის საცხოვრებელ წყაროს შეადგენს მხოლოდ სასოფლო მეურნეობა თავისუფალი სადგილ მამულო ფონდის რაოდენობის მიხედვით.

შენიშვნა: ყველა ისეთ პირს, რომელიც მიწის კომიტეტის გამორკვევით მოკლებულია მიწის მუშაობის უნარს, გარდა ქვრივ ობლებისა და დავრდომილთა, ფონდის მიწა არ მიეცემა.

9. ახალშენებში გადასახლებულთა მიწით დაკმაყოფილება ხდება იმავე ნორმით, რომელიც შემუშავებულია იმ რაიონებისათვის, სადაც სახალშენო ფონდი იმყოფება. გადასახლებულები ვალდებულნი არიან თავიანთი უძრავი ქონება ძველ ბინადრობაზე (ქვითკირის შენობები, ვენახები, და სხვ.) გადასცენ ადგილობრივ საბჭოთა განკარგულებაში ორი წლის განმავლობაში დღიდან დამკვიდრებისა ახალშენებში.

10. კომუნებს, ამხანაგობებს ან არტელებს, მიწათ მოქმედების სახალხო კომისარიატის ნებართვით შეიძლება მიეცეთ ესა თუ ის კულტურულად დამუშავებული მამული. მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კოლექტივში ჩაირიცხებიან მარტო ის ან მომიჯნავე სოფლის უმიწაწყლოთ ან მცირე მიწის მქონენი, რომელ სოფელშიაც მდებარეობს მამული. ასეთ კოლექტივში შეიძლება წევრათ მიღება გარეშე პირისა, თუ ის თავისი სპეციალური ცოდნით სასარგებლო ამხანაგობისათვის.

3. მიწით სარგებლობა.

11. მიწით სარგებლობის ფორმა იქნება ის კომლეური, საარტელო, საამხანაგო, კომუნალური თუ თემური, თავისუფალია.

შენიშვნა: თემური მიწით სარგებლობის მონაწილეს ნება აქვს ყოველ დროს გამოვიდეს თემური წესიდგან და მიიღოს ხვედრი მიწის ნორმა ცალკე.

12 მიწათ მოწყობის მუშაობის დამთავრების შემდეგ მიწების გადაყოფა (**переделы**) დაუშვებელია.

13. მიწით სარგებლობა არის უვადო, შეუწყვეტელი და საშვილიშვილო.

14. მიწით სარგებლობის უფლება ისპობა:

ა) როცა ოჯახის ყველა წევრი თავის ნებით უარს იტყვის მიწის სარგებლობაზე;

ბ) კომლის გადაშენებით;

გ) როცა კომლი გადასახლდება ახალ ალაგზე და ძველ საცხოვრებელზე ხელს აიღებს;

დ) სასამართლოს გადაწყვეტილებით კანონში განსაზღვრულ დანაშაულებისათვის;

ე) მიწის ჩამორთმევით სახელმწიფო საჭიროებისათვის (გზებისა და არხების გადასაყვანად, სახელმწიფო სამრეწველო დაწესებულებათათვის და სხვა).

შენიშვნა: მეხუთე წერტში მოხსენებულ შემთხვევაში მიწის პატრონს უნდა აუნაზღაუროს ზარალი და შესაძლებლობისდაგვარად მიეცეს სხვა მიწა.

15. მიწით სარგებლობის უფლების განსხვისება (გაყიდვა, გაჩუქება, დაგირავება ან იჯარით გაცემა) აკრძალულია.

შენიშვნა: განსაკუთრებულ შემთხვევაში სტიქიურ უბედურება (მოუსავლობა, პირუტყვის გაწყვეტა და სხვ ან მუშა ხელის დაკლება (სიკვდილი, მობილიზაციით გაწვევა და სხ.) გამო დროებით შერყეულ მეურნეობებს, აგრეთვე ქვრივ ობლებს და მოხუცებულ-დავრდომილებს, უფლება ეძლევათ მიწა გასცენ იჯარით სამაზრო მიწათ მოქმედების განყოფილების კონტროლს ქვეშ, რომელიც მოქმედებს მიწათ-მოქმედების სახალ[illegible]

საქართველოს კომპარტიის თბილისის კომიტეტი აუწყებს ამხანაგებს, რომ 30 მაისს გარდაიცვალა პარტიის წევრი

ამხ. ნინო მეგრელიშვილი

ცხედრის გამოსვენება 1 ივნისს ველიამინოვის ქ. № 12. დასაფლავება [illegible] სასაფლაოზე.

სიკვდილით გულ მოწყლულნი სერგო მეგრელიშვილი და მეუღლე მისი ქეთო, [illegible] ნათესავებს და ნაცნობებს თავიანთი [illegible] ქალის

ნინოს

[illegible] 30 მაისს, რომლის გამოსვენება მოხდება 1 ივნისს, [illegible]

საგაჭრო შენობების [illegible]

მოსკოვი. 30 მაისი. [illegible]

[illegible]

მოსკოვი. 30 მაისი. [illegible]

[illegible] 18 მაისი. [illegible] 1920 წელს [illegible] 720,000, [illegible] 1922 წელს [illegible] 800,000 [illegible]

[illegible] 18 მაისი. [illegible] 8,500 [illegible]

კაპიტალიზმის სამყაროში

გერმანიის შესვლა ნაციათა ლიგაში.

მოსკოვი 30 მაისი (რადიო) [illegible]

[illegible]

16. [illegible]

17. [illegible]

(გაგრძელება იქნება)

ლიგის მიზანი იქნება საერთაშორისო [illegible]

[illegible]

ბერლინი. 30 მაისი (რადიო). [illegible]

ბულგარეთში.

ბერლინი. 30 მაისი. [illegible]

პოლონეთის თხოვნა.

ვარშავა. 30 მაისი. [illegible]

რომში.

ბერლინი. 30 მაისი. [illegible]

[illegible]

რომი. 30 მაისი. [illegible] დატვირთულია ხე ტყის მასალით.

ირლანდიაში.

რომი, 30 მაისი. მაისის 9-ს ბულვარის მიდამოებში გადიწვა 13 შენობა. ყუმბარით დანგრეულია პროტესტანტების საყდარი. შეტაკების დროს მოკლულია 3 ჯარის კაცი და ორი მოქალაქე.

იტალია-ინგლისის შეთანხმება.

რომი, 30 მაისი. რომიდან ლონდონში მიემგზავრება სპეციალური კომისია ინგლის-იტალიის შორის საგაჭრო ხელშეკრულების დასადებად. ინგლისის თემთა პალატამ გადასწყვიტა ზეიმით შეხვდეს იტალიის სავაჭრო დელეგაციას.

ჩიჩერინი და დ'ანუნციო.

რომი, 30 მაისი. ჩიჩერინმა ინახულა დ'ანუნციო და იქონია მასთან ხანგრძლივი საუბარი.

ამერიკა და ჰააგა.

მოსკოვი. 31 მაისი (რადიო). „ჩიკაგო ტრიბუნ“ ფიქრობს, რომ ამერიკის მონაწილეობა ჰააგაში ლოიდ ჯორჯის სიტყვის შემდეგ პრობლემატიურია ამერიკელების აზრით, რუსეთისათვის აუცილებელია ძირითადი რეფორმები ოფიციალურ დახმარების გაწევამდე.

სკირმუნტი გენუის შესახებ.

მოსკოვი. 31 მაისი (რადიო) სკირმუნტი გამოვიდა კრაკოვში სიტყვით შესახებ გენუის კონფერენციის შედეგებისა. სკირმუნტი ფიქრობს, რომ თუმცა საერთო გამოცხადება საბჭოთა მთავრობის ცნობისა არ ყოფილა, მაგრამ თვით შეხვედრამ საბჭოთა რუსეთთან შექმნა სასიამოვნო გარემოება ჰააგაში მომავალ კონფერენციისათვის.

შეეხო რა პოლონეთ რუსეთის ურთიერთობას, სკირმუნტმა აღნიშნა ბევრი შეხლა-შემოხლა რომელსაც ადგილი ქონდა დასაწყისში რუსეთის მოთხოვნების მხარის დაჭერაზე პოლონეთის მხრით უარის თქმის გამო. ეს უკმაყოფილება გაქრა კონფერენციის დასასრულს, როდესაც საბჭოთა დელეგაციამ დაიჭირა პოლონეთის მიმართ კეთილ განწყობილი პოზიცია.

პოლონეთის პროფკავშირთა სრულიად ყრილობა.

მოსკოვი. 31 მაისი. (რადიო) კრაკოვში გაიხსნა 25 მაისს სრულიად პოლონეთის პროფკავშირთა მეორე ყრილობა, რომელზედაც დაესწრო 250 დელეგატი. წინადადება კომუნისტური პარტიის 2 წერილის წაკითხვის შესახებ უარყოფილია. პოლონეთის სეიმის კომუნისტი დელეგატი არ დაუშვეს ყრილობაზე. კომუნისტები მოითხოვდენ ერთიანი ფრონტის შექმნას. ბუნდის წარმომადგენელი გამოვიდა ერთიანი ფრონტის შესახებ კომუნისტების რეზოლიუციის დაცვით, რომელიც მაინც უარყოფილ იქნა.

რუსეთ-შვეციის ხელშეკრულება

მოსკოვი, 31 მაისი რადიო). სტოკჰოლმიდან იუწყებიან: ბურჟუაზიული პრესა განაგრძობს კამპანიას რუსეთ-შვეციის ხელშეკრულების რატიფიკაციის წინააღმდეგ. საკითხს ხელშეკრულების რატიფიკაციის შესახებ განიხილავენ რეიხსტაგში 31 მაისს. ბურჟუაზიული პარტიები ემზადებიან ამ საკითხში მთავრობას გაუმართონ ბრძოლა.

ინგლისის მუშებს შორის.

მოსკოვი. 31 მაისი (რადიო). [illegible]

[illegible]

[illegible] გერმანელების წინააღმდეგ რეპრესიულ ზომების მიღების თაობაზე

პარიზში რეპარაციების შესახებ წარმოებულ მოლაპარაკების გამო გაზეთები აღნიშნავენ, რომ ლოიდ ჯორჯი დაჰპირდა გერმანიას ბრიტანეთის დახმარებას რეპარაციონულ ვალდებულებათა შესრულების შემთხვევაში, განსაკუთრებით საფრანგეთის მიმართ.

კომუნისტების გრანდიოზული დემონსტრაციები.

ბერლინი. 30 მაისი. (რადიო). პარიზში მოხდა კომუნისტების გრანდიოზული დემონსტრაცია 1871 წელში დახოცილ კომუნარების ხსოვნის აღსანიშნავათ. დემონსტრაციაში მონაწილეობდა 50.000 კაცი უმთავრესად კომუნისტები. არც სიტყვებს, არც არავითარ ინციდენტებს დემონსტრაციის დროს ადგილი არ ჰქონია.

ბერლინი. 30 მაისი. (რადიო). საფრანგეთის მთავრობამ გადასწყვიტა აღძრას საქმე კომუნისტ კუტიურის და კაშენის წინააღმდეგ. მათ ბრალი ედებათ ანტიმილიტარისტულ პროპაგანდაში და ჯარში აგიტაციის გაწევაში.

სესხი გერმანიისათვის.

ბერლინი. 20 მაისი. (რადიო) „დეილი ხრონიკლ“-ის ცნობით, კამათის მიმართულებამ და ბანკირების თათბირის მიერ გერმანიისთვის საერთაშორისო სესხის პირობების განხილვამ კარგი გავლენა იქონია კონტრიბუციის საკითხის გადაწყვეტაზედ.

რუსეთ-შვეიცარიის ურთიერთობა.

პარიზი. 30 მაისი (რადიო) ომის დაწყებამდე რუსეთთან მჭიდრო კავშირში მყოფ შვეიცარიის ფირმების ჯგუფის წარმომადგენელი პოლკოვნიკი ბოპპი გაემგზავრა რუსეთში საერთო მდგომარეობის გასაცნობად და რუსეთთან ვაჭრობის აღორძინების შესაძლებლობის გამოსარკვევად.

რუსეთ-გერმანიის ხელშეკრულება.

ბერლინი. 30 მაისი (რადიო) კანცლერი ვირტი კატეგორიულად აცხადებს: გერმანიამ შეჰკრა რუსეთთან სეპარატიული ხელშეკრულება იმ სახელმწიფოების მიერ დაკავებულ პოზიციების გამო, რომლებმაც დაიწყეს მოლაპარაკება რუსეთთან გერმანიის ცნობის გარეშე და გერმანიისთვის გარანტიების მიუცემლად. ვირტი კატეგორიულად ამტკიცებს, რომ რაპალოს ხელშეკრულება მარტოოდენ მშვიდობიან მიზნებს გულისხმობს და არ შეიცავს არავითარ საიდუმლო მუხლებს და მუქარას. ვირტი სხვათა შორის აღნიშნავს, გერმანია მზათ არის ჰააგაშიაც მაშუალის როლი ითამაშოს. ბოლოს გერმანია მზათ არის აგრეთვე მისცეს ყოველგვარი გარანტიები მომიჯნე საზღვრების ხელუხლებლობაში იმ პირობით, თუ გერმანიის მოკავშირეთა მხრივ სანქციის რეჟიმის საფრთხის აცილებას საშვალება მიეცემა.

ფინანსიური დახმარება რუსეთს

ლონდონი. 19 მაისი. ბრიტანეთის დელეგაციის წევრმა გენუაში ევანსმა რუსეთის დახმარების შესახებ პრესის წარმომადგენლებს განუცხადა შემდეგი: გენუის კონფერენციამ ვერ შესძლო შეთანხმებას უზრუნველ ყოფა რუსეთის მთავრობასთან. ფინანსიური დახმარების გარეშე შეუძლებელია რუსეთთან ვაჭრობის განახლება, მაგრამ კრედიტი რუსეთის ვაჭრობისათვის შეიძლება გაღებული იქნეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ საბჭოთა მთავრობა მზათ არის იცნოს არა მარტო თავისი ვალები, არამედ მიიღოს ზომები მის თანდათანობით გადახდისათვის, როგორც გამოირკვა, რუსეთის დელეგაციამ შეუძლებლად სცნო დათანხმება იმ ძირითად პრინციპზე, რომელიც სხვა მთავრობებმა წარმოადგინეს, მაგრამ მისი განცხადება გვაძლევს საბაბს ვიფიქროთ, რომ ამ საკითხის პრაქტიკული მოგვარება შესაძლებელი იქნება.

განსაკუთრებით ამისათვის კონფერენციამ წინადადება მისცა სხვა მთავრობებს გააგის თათბირის მოწვევის შესახებ, რომელზედაც გაგრძელდება ამ საკითხის განხილვა იმ მიზნით, რათა გამონახონ ახალი გზები და საშუალებები, რომლებიც უფრო შეეფერება კრედიტის გაცემის პირობებს. გენუამ ხელი შეუწყო რუსეთის და დასავლეთ სახელმწიფოების დამოკიდებულების საკითხის გამორკვევას და მისცა საშუალება გააგის თათბირს ხელი მიჰყოს პრაქტიკულ ზომების შესწავლას.

ვაშინგტონი. 19 მაისი. რეიტერის სააგენტოს ცნობით, ამერიკა უფლებას იტოვებს ჰაგის თათბირის საკითხის საბოლოო გადაჭრისას საერთო მდგომარეობის გამორკვევამდე. ვაშინგტონის ოფიციალური წრეების აზრით გენუის კონფერენციის მთავარი შეცდომა მდგომარეობს იმაში, რომ რუსეთის დელეგაციას კვებავდენ ცრუ იმედებით კრედიტების და სახოგადოთ დახმარების საკითხში, რომელსაც რუსეთი მოელოდა თავის აღდგენისათვის სხვა სახელმწიფოებიდგან.

ვაშინგტონში იმ აზრის არიან, რომ ამერიკა მზად არის სხვა სახელმწიფოებთან ერთად შეუდგეს რუსეთის მდგომარეობის მეცნიერულ გამოკვლევას და იმ ზომების შესწავლას, რომელიც აუცილებელია რუსეთის აღორძინებისათვის.

ქრონიკა

ფოთის ნავთსადგურში. 27 მაისს მოვიდა სოხუმიდან რუსეთის გემი „პეტრე სტაროსტინ“ი 120 ფუთი საქონლითა და მგზავრით და ინგლისური გემი (?) ხორბალით,—28 მაისს, ბათომიდან რუსეთის გემები „წმინდა გიორგი“ 1,800 ფუთი საქონლით და და „პერეკოპი“.

— ნავთსადგურიდან გავიდნენ: 27 მაისს რუსული გემი „პეტრე სტაროსტინი“ ბათომში 14,000 ფუთი საქონლითა და 28 მაისს „პერეკოპი“ სოხუმში 26 მგზავრით.

თბილისის მაზრაში საექიმო დახმარება. ღლევანდლამდის წალკის რაიონში არსებობდა ერთი საექიმო პუნქტი და ორიც საფერშლო, მაგრამ ვინაიდან საფერშლო პუნქტები სავსებით ვერ აკმაყოფილებდენ მცხოვრებთა მოთხოვნილებებს, ისინი დახურეს და მის მაგივრად დაარსეს ერთი საექიმო პუნქტი. ამ ჟამად წალკის რაიონში ორი საექიმო პუნქტია, ერთი ემსახურება ზემო რაიონს და მეორე ქვედას. ეს პუნქტები უწევენ მცხოვრებლებს საექიმო და საამბულატორიო დახმარებას. ყოველ პუნქტთან არის ექიმი, ფერშალი და სანიტარი. მთელი საექიმო დახმარება მაზრისა შესდგება 1 საავადმყოფოსაგან 10 საწოლით (მანგლისში) 13 საექიმო და 4 საფერშლო პუნქტიდან.

სასოფლო სამეურნეო საზოგადოებაში, კვირას, 4 ივნისს, დილის 11 ს. თზე სასოფლო-სამეურნეო კურსების აუდიტორიაში (ბარიატინსკის ქ. № 5) აგრონომი ფარსადანოვი წაიკითხავს მოხსენებას: „მებამბეობა საქართველოში, მისი აწმყო და მოსალოდნელი პერსპექტივები“.

ხელოვნების სახლში შაბათს, ივნისის 4 ს, შესდგება ახალი მწერლობის კავშირის მორიგი საღამო. პავლე ინგოროყვა წაიკითხავს მოხსენებას: „შოთა რუსთაველი“ (ახალი შეხედულება პოეტის ვინაობასა და ცხოვრების დროზე) მოხსენების შემდეგ გაიმართება კამათი. შესვლა 10.000 მანეთი. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

დღეს თეატრებში.

— სახელმწიფო ოპერა—გაზაფხულის სეზონის დახურვა. უკანასკნელად მიდის კონსტანტინე რომანოვის მისტერია „მეფე იუდეათა“.

— რუსთაველის თეატრი—ვინ არის დამნაშავე? (ქართულ ენაზე).

— პატარა თეატრი—ებრაელთა დასის გასტროლები „დერ ტიგერ“.

— რევ. სამხატ. თეატრი—მან ასე გადაუხადა იმას.

— სახალხო სახლი—ცოცხალი ლეში.

— მუშათა ცენტრალური კლუბი—წარმოდგენა-მინიატიური.

მუშათა ცენტრალ. კლუბის ახალი თეატრი—კინო.

— კარლ მარქსის თეატრი—(ყოფილი სოროხური კლუბი) სიმფონიური ორკესტრი სტოლერმანის ხელმძღვანელობით

საქართველოს წითელი ლაშქრის ცენტრალური კლუბი ბალი—სეირნობა.

თავისუფალი თეატრი—წარმოდგენა სეირნობა.

პროფ-კავშირთა კლუბი—სალიტერატურო საღამო.

კონსერვატორია—კონცერტი.

ცირკი—მრავალმხრივ საინტერესო პროგრამა.

კინო-თეატრები.

არფასტო—საზიზღრობის სახლი.

„ზერკალნი“—ახალი პროგრამა.

„კინო არს“—„ორგია“.

უდროვოდ სიკვდილი

(ნინო მეგრელიშვილის ხსოვნას).

შეწყდა სიცოცხლე... შეჩერდა მკლავი
და გლოვის ძაძა ნაღველს ეხვევა,
ცას გამოაკლდა ჩუმი ვარსკვლავი
სულის დამჭრელი გაისმის წყევა!

ცრემლით იღვრება მისის უსურვაზი
სახე ბურუსით მოიცო მდელომ,
და ჰა, მებრძოლი, გულწრფელ, ნაზი
დაჰკარგა კიდევ დღეს საქართველომ!..

იონა ვაკელი,

ნინო მეგრელიშვილი (მაღულარიას) ხსოვნას.

წითელ ზღვაში დაიბადე,
მის ტალღებმა გითხრა ნანა,
წითელ არწივს გაეზარდე,—
შენ მოკვდები ჩვენში განა?

არა, არა ქალთა გმირო!
შენისთანა არ კვდებიან,
მხოლოდ ხალხის სამსახურში
სანთელივით იწვებიან.

შენც დაიწვი სამსახურში,
წრფელ იდეით გამსჭვალული,
ქალთ მონობის ბორკილთ-მსხვრევამ
გაგრძნობინა ცეცხლის გული.

და.. დევიზათ დაისახე,
ქალთა სრული გამარჯვება,
მათ „პირ-ბადე“ ჩამოხადე,—
შენისთანა განა კვდება?

არა, არა ქალთა გმირო!
შენისთანა არ კვდებიან,
მხოლოდ ხალხის სამსახურში
სანთელივით იწვებიან.

ცის—ზარი.

1 ივნისი 1922 წ.

ამხ. ნინო მეგრელიშვილი

30 მაისს, დილით, ხანგრძლივი ავადმყოფობის შემდეგ სიცოცხლეს მოსწყდა ახალგაზრდა, ჯერ კიდევ ნორჩი, იმედების მომცემი ამხანაგი ნინო მეგრელიშვილი.

ამხ. ნინო წევრი იყო ჩვენი კომუნისტური პარტიისა. იგი აღიზარდა ამხ. სერგო მეგრელიშვილის მზრუნველობის ქვეშ. სერგოსთან ერთად ბავშობიდანვე დაინტერესებული ამხ. ნინო რევოლიუციონური საქმეებით, შესაძლებლობის საზღვრებში ასრულებდა ყოველივე საბჭოთა საქმეების თუ პარტიულ დავალებებს.

რევოლიუციონურ მუშაობის პროცესში იგი იმდენათ იპყრობს ამხანაგების ყურადღებას, რომ მას ირჩევენ მოსკოვში გასაგზავნათ ქალთა ყრილობაზე, იქედან დაბრუნებულს მას ქალთა განყოფილება ნიშნავს ბავშვთა თავშესაფარის გამგეთ. საბჭოთა საქართველოში დაბრუნებულს ამხანაგს იპყრობს მძიმე ავადმყოფობა, მალლარია, რომელიც უზიანებს ერთავად ფილტვებს და ასალმებს სიცოცხლეს. ამხ. ნინოს უდროოდ მოსიკვდილი საგრძნობი დანაკლისია ჩვენი პარტიისათვის.

მშვიდობით, ამხ ნინო!

ს—ტი.

ამხ. ნინო (მაღულარია) მეგრელიშვილი

30 მაისს, დილით 7 საათზე ხანგრძლივი ავათმყოფობის შემდეგ კომუნისტურ მოწინავე ქალთა რაზმს მოსწყდა ერთი ახალგაზრდა 17—18 წლის, ენერგიით სავსე ამხ ნინო მეგრელიშვილი.

დიახ, კომუნისტ ქალთა წითელმა რაზმმა დღეს დაჰკარგა ერთი საუკეთესო ორგანიზატორი და თავდადებული მუშაკი, რომელმაც, თუმცა მცირედი ხნის, მაგრამ თვალსაჩინო კვალი დასტოვა თავის მუშაობით.

ნინო იყო ერთი ღარიბი ოჯახის შვილი, როდესაც ის აიყვანა სერგო მეგრელიშვილმა და გადასწყვიტა მისი აღზრდა. ეს გამოიწვია ამხანაგ სერგოში იმან, რომ ნინო ბავშობიდგან რაღაც არაჩვეულებრივი რამ იყო ნიჭით. მან გაათავა გურიაში ორკლასიანი სასწავლებელი.

სწავლა და სწავლა იყო პატარა ნინოს მთელი დევიზი. ამხ. სერგო მეგრელიშვილის წინააღმდეგ მიმართულმა რეპრესიებმა ხელი შეუშალა ნინოს სურვილების განხორციელებას. 15—16 წლის ნინო უკვე მუშაობდა იაჩეიკებში. 1920 წელში როდესაც მენშევიკურმა მთავრობამ ამხ. სერგო გადაასახლა განჯაში, ნინომაც დაჟინებით მოითხოვა მას თან გაყოლოდა. განჯაში ის იწყებს უკვე აქტიურ მუშაობას. 1920 წელშივე განჯაში ამხ. ნინოს ირჩევენ ბაქოს ქალთა ყრილობაზედ დელეგატათ. 1921 წ. როდესაც ამხ. სერგო ბრუნდება საქართველოში თან მოყავს ნინოც, მაგრამ დაავათმყოფებული.

უკანასკნელ ხანებში, თვით ლოგინათ ჩავარდნილი ის ოცნებობდა მხოლოდ იმაზე, როგორ წამოდგებოდა ფეხზე და გააგრძელებდა თავის ჩვეულებრივ დაუღალავ მუშაობას თავის ამხანაგების რიგებში. მაგრამ ეს აღარ დასცალდა მას. წუთი სოფელს გამოასალმა ის შეუბრალებელმა სიკვდილმა.

ჩვენ მასში დავკარგეთ ერთი საუკეთესო ამხანაგი, რომელმაც დაამშვენა ჩვენი რიგები.

ამხ. ნინო, შენ მოკვდი, მაგრამ ჩვენს გულში შენი ხსოვნა დაუვიწყარი დარჩება.

გოგიტო ციმბირელი

საქართველოს ეკონომიური ცხოვრება

თბილისის მუშათა მთლიან კოოპერატივში.

პროდუქტების დამზადება. მუშათა მთლიან კოოპერატივის დამამზადებელ განყოფილებამ დაამზადა შემდეგი საქონელი: (10-დან—27 მაისამდე).

ერბო	100	ფ
ყველი	200	„
კართოფილის ფქვილი	8	„
ზეთი (საჭმელების)	50	„
ტარანა-თევზი	658	ფ. 30 გ.
პირის საბანი საპონი	100	დიუჟ.
ასანთი	380	ყუთი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ფეხსაც. მაზი „ალფა" 80 დიუჟ.
შავი მაზი 80 „
ყვითელი მაზი 20 „
საცვლები (პერანგები და პერ. ამხ.) 150 წყვილი
ნალის ლურსმები № 7 20 ფუთ.

მუშათა მთლიან კოოპერატივის დამამზადებელ რწმუნებულთა მიერ შეძენილი საქონელი შემდეგია: 7 ყუთი კვერცხი, 600 ფუთი კართოფილი, 1,600 ფუთი ფქვილი, 23 ფუთი ერბო, 240 ფუთი სიმინდი და სხ.

დადებულია ხელშეკრულება ზაფხულის განმავლობაში ნაფტალინის მიწოდებაზე იმ პირობით, რომ მისი გასასყიდი ფასი 15 პროც.-ით ნაკლები იყოს ქ. თბილისის საბაზრო ფასებთან შედარებით.

დადებულია ხელშეკრულება ცეკავშირთან ერთი თვის ვადაში კალბასის პროდუქტების მიწოდებაზე.

მთლიან მუშათა კოოპერატივის მაღაზიების სავაჭრო ბრუნვა მაისის თვის პირველ ნახევარში. მაისის თვის პირველ ნახევარში 15 რიცხვის ჩათვლით მთლ. მუშ. კოოპერატივის მაღაზიების საერთო სავაჭრო ბრუნვა უდრის 1,401,590,000 მ. ამ თანხიდან პურის ოპერაციას ეკუთვნის 588,500,000 მ.

სხვა დ სხ. საქონელს	400,000,000 „
რძეს	300,500,000 „
თევზს	90,000,000 „
ღვინოს	12,000,000 „

მუშათა მთლიან კოოპერატივის მაღაზიები მალე მიიღებენ ღვინოს ბოთლის ფასი იქნება 12,000 მან., 16.000 მან. და 20.000 მან.

ნახშირის საწყობზე ჩერქეზიშვილის ქუჩა, სტრუვეს შესახვევში იყიდება ხის ნახშირი 30.000 მან. ფუთი.

სანთლის ქარხანა 5 დან 13 მაისამდე მუშ. მთ კოოპ. სანთლის ქარხანამ დაამზადა სულ 9 ფუთი და 31 გირვანქა სანთელი.

მუშათა მთლიანი კოოპერატივის ქ. ა. ო. ავტო-ნაწილების შეფობა. გამგეობის პლენუმის 8 მაისის დადგენილების თანახმად მუშათა მთლიანი კოოპერატივი იღებს სამხედრო საინჟინერო და ქ. ა. ო. ავტო ნაწილების შეფობის საპატიო სახელწოდებას.

28 მაისს შესდგა საზეიმო ცერემონიალი ნაშვილებ ნაწილებისთვის დროშის ჩასაბარებლად.

მუშ. მთლ. კოოპერატივის გამგეობის პრეზიდიუმმა დაიწყო მოლაპარაკება სახ. მეურ. უმაღ. საბჭოს სათბობის განყოფილებასთან, მ. მ. კოოპერატივისთვის ნავთის ოპერაციების მონოპოლიურ უფლების გადაცემის შესახებ. ამ საკითხის გადაწყვეტისთანავე მოძებნილი იქნება შესაფერისი შენობები ნავთის საწყობებისათვის ტფილისის სხვა და სხვა რაიონებში და დაიწყება მ. მ. კოოპერატივის წევრებზე ნავთის გაყიდვა.

სასურსათო გადასახადის კამპანიის მსვლელობა საქართველოში

სახალხო სასურსათო კომისარიატის ცნობების მიხედვით, რესპუბლიკაში 30 მაისამდე აკრეფილი სასურსათო გადასახადი გამოიხატება შემდეგი ციფრებით.

ახალქალაქის მაზრა: ხორბალი 3312 ფ., ქერი 4068 ფ., კარტოფილი 2278 ფ., ლობიო და ხილები 64 ფ., ერბო 42 ფ., ყველი 50 ფ., მატყლი 66 ფ. და ხორცი 1166 ფ.

ახალციხის მაზრა: ხორბალი 6963 ფ., ქერი 2164 ფ., სიმინდი 3807 ფ. ქერდიკა 1474 ფ., კარტოფილი 14201 ფ., ლობიო 58 ფ., რძის პროდუქტები 6 ფ., ხორცი 416 ფ., ხოლო 668 ფუთი.

ბორჩალოს მაზრა: ხორბალი 2994 ფ., ქერი 1162 ფ., სიმინდი 870 ფ., შვრია 96 ფ., ფეტვი 58 ფ., კარტოფილი 2490 ფ., ლობიო 88 ფ., მწვანილი და ხილი 16 ფ., ერბო 92 ფ., ყველი 87 ფ., მატყლი 11 ფ. და ღვინო 5293 ვედრო.

გორის მაზრა: ხორბალი 2614 ფ., ქერი 1753 ფ., სიმინდი 10181 ფ., ქერდიკა და შვრია 33 ფ., კარტოფილი 293 ფ., ლობიო 272 ფ., მწვანილი და ხილი 56 ფ., რძის ნაწარმოები 11 ფ., ხორცი 17 ფ., ფქვილი სხვა და სხვა გვარი 116 ფ. და ღვინო 273 ვედრო.

დუშეთის მაზრა: ხორბალი 87 ფ., ქერი 283 ფ., სიმინდი 90 ფ., კარტოფილი 55 ფ., მწვანილი და ხილი 1373 ფ., რძის პროდუქტები 7 ფ., ხორცი 105 ფ., სხვა და სხვა გვარი ფქვილი 7 ფ., და ღვინო 440 ვედრო.

ტფილისის მაზრა: ხორბალი 4574 ფ., ქერი 1984 ფ., სიმინდი 1877 ფ., კარტოფილი 6550 ფ., ლობიო 400 ფ., მწვანილეულობა 1387 ფ., ერბო 27 ფ., ყველი 283 ფ., მატყლი 620 ფ., ხორცი 437 ფ., ხილეულობა 181 ფ., ღვინო 5048 ვედრო.

თელავის მაზრა: ხორბალი 3345 ფ., ქერი 79 ფ., სიმინდი 5517 ფ., ფეტვი 57 ფ. ხორცი 300 ფ. და ღვინო 10,000 ვედრო.

თიანეთის მაზრა. ხორბალი 606 ფ., ქერი 421 ფ., სიმინდი 1169 ფ., კართოფილი 233 ფ., ლობიო 39 ფ.

სიღნაღის მაზრა: ხორბალი 3139 ფ., ქერი 587 ფ., სიმინდი 16546 ფ., ფეტვი 853 ფ., კართოფილი 235 ფ., ლობიო 442 ფ., მატყლი 8 ფ. და ღვინო 2780 ვედრო.

სამხრეთ ოსეთი. ხორბალი 128 ფ., ქერი 562 ფ., სიმინდი 21885 ფ., ლობიო 11 ფ., ერბო 20 ფ. ხორცი 58 ფ.

ქუთაისის მაზრა. პური მარცვლებით 1654 ფ., ყველი 9 ფ., ხორცი 32 ფ. და ღვინო 1730 ვედრო.

რაჭის მაზრა. ხორბალი 55 ფ., სიმინდი 672 ფ., კართოფილი 41 ფ.

ზუგდიდის მაზრა. სიმინდი 5596 ფ.

ოზურგეთის მაზრა. სიმინდი 7521 ფ., კართოფილი 42 ფ. და ნიგოზი 32 ფ.

შორაპნის მაზრა. სიმინდი 80 ფ. და ღვინო 3200 ვედრო.

სენაკის მაზრა. სიმინდი 7500 ფ., ყველი 10 ფ. და ხორცი 20 ფუთი.

მთელ რესპუბლიკაში სულ აკრეფილია: პური მარცვლებით 108,857 ფ. 35 გირ., კართოფილი 26,421 ფ., ხორცი 2552 ფ. და ღვინო 28,815 ვედრო.

საქართველოს სამხატვრო აკადემია

(დასასრული. იხ. „კომ." № 120).

ეს მიმოხილვა მეტად დამახასიათებელია. თუმცა აბსოლიუტური ციფრის მიხედვით ხუროთ მოძღვრების ფაკულტეტის მსმენელთა რიცხვი ძლივს უდრის მხატვრული წერის ფაკულტეტის მსმენელთა ერთ მესამედს, მაგრამ შედარებით სხვა ქვეყნების აკადემიასთან, მაგ პეტროგრადის აკადემიასთან, პროცენტული დამოკიდებულების მიხედვით ბევრათ აღემატება ჩვენს აკადემიაში. ეს მოვლენა სრულიად ბუნებრივათ უნდა ჩაითვალოს, რადგანაც ჩვენი მშობლიური ხუროთმოძღვრება იმდენათ ძლიერი და მნიშვნელოვანია, ჩვენი ერის გენია და შემოქმედება ისე ნათლათ ჩანს მასში, რომ ჩვენს თანამედროვე თაობას არ შეუძლია არ იგრძნოს ძლიერი იმპულსი იმავე მიმართულებით სვლისა.

მეორე მხრივ დამახასიათებელია, რომ ხაზვის ფაკულტეტის მოწაფეთა რიცხვი მეტად მნიშვნელოვანია—ის უდრის ქანდაკების ფაკულტეტის მოწაფეთა რიცხვს: ბეჭვდითი სიტყვის ჩვენს საუკუნეს არ შეუძლია დაკმაყოფილდეს მიშველი ტექსტით, რომელიც უმეტეს შემთხვევაში, როგორც ფორმის, ისე ბეჭვდის მხრივ მეტად ცუდია.

ზემო ხსენებულის ცხოვრებაში განსახორციელებლად და ჩვენი მრავალრიცხოვან მოწაფეთა იმედების გასამართლებლად, საჭიროა გარეშე პირობებმაც შეგვიწყოს ხელი. ამ პირობების ერთი მნიშვნელოვანი ნაწილი უკვე შესრულებულია. როგორც მოგეხსენეთ, სახალხო განათლების კომისარი და მისი მოადგილე დაპირდა აკადემიას სამოსწავლო წლის დასრულებისათვის 1 კლასიკურ გიმნაზიის შენობას, რომელიც, ვიმეორებთ თავისი სივრცით და ეზო ბაღით სავსებით დააკმაყოფილებს ამ მხრივ აკადემიის საჭიროებას.

მაგრამ მარტო შენობა და ვერც ის ინვენტარი, რომლითაც შეუძლია იქ ისარგებლოს აკადემიამ, ვერ დააკმაყოფილებს აკადემიის მოთხოვნილებებს სავსებით.

აკადემიის ყოველ მხრივ მოსაწყობათ საჭიროა სპეციალური თანხა. მოწაფეთა მიერ შემოტანილი სწავლის ფული ძლივს თუ დაფარავს მიმდინარე სამეურნეო ხარჯებს. მოწყობა ყველა კლასებისა, აუდიტორიისა სახელოსნოებისა, და ბოლოს საწარმოო სახელოსნოებისა, რომელიც უნდა დაარსდეს აკადემიასთან, მოითხოვს ერთდროულ ხარჯს. უფრო მტკივნეულად სდგას საკითხი პედაგოგიური სახელმძღვანელოების—ხუროთ მოძღვრების ნახატები, წიგნები ხელოვნებისა და ჩამოსხმულ საგნების, შესახებ. მოკლეთ, აკადემიის მუზეუმისა და ბიბლიოთეკის შესახებ. ამისთვის საჭიროა შესყიდვა ბაზარზე მხატვრული გამოცემებისა და მათი შეკვეთა სათანადო დაწესებულებებში. აკადემიას უნდა გადმოეცეს ყველა არსებულ საზოგადო განათლების სასწავლებლების, როგორც სპეციალური წიგნები, ისე ბრინჯაოს ქანდაკებანი და ხელოვნებისათვის საჭირო სხვა ნივთები.

ამ პირობების დაკმაყოფილების შემდეგ, აკადემია შესძლებს მასზე დამყარებულ იმედების გამართლებას.

საქართველოს სამხატვრო აკადემიის გახსნას, რომელსაც ფუძით უდევს აღნიშნული დებულება, აქვს უდიდესი კულტურული და საზოგადოებრივი მნიშვნელობა. აკადემიას სახით მხოლოდ დღეიდან მიიღო ჩვენმა ქვეყანამ ხელოვნების ამ დიდი დარგის შესაფერი ის ხელმძღვანელი ორგანიზაცია, რომელსაც მრავალი წლის განმავლობაში ეძებდა, ელოდა ჩვენი მოზარდი თაობა. ქართველმა ახალგაზრდობამ, რომელიც მოწყურებული იყო განვითარებისა თავისი ნიჭი პლასტიური ხელოვნების სფეროში, როგორც წინეთ მუსიკა-სიმღერაში, ეხლა დანამდვილებით შეიძლება ითქვას, რომ ამიერიდან მას საშუალება ეძლევა აკადემიის დროშის ქვეშ გაშალოს ფრთები.

დღეიდან საქართველოში არსებულ უმაღლეს სასწავლებელთა რიცხვს: უნივერსიტეტს და კონსერვატორიას მიემატა კიდევ ერთი—„საქართველოს სამხატვრო აკადემია".

ეს სამი უმაღლესი სასწავლებლები სავსებით დააკმაყოფილებენ ჩვენი ქვეყნის კულტურულ განვითარების მოთხოვნილებებს.

აკადემიის დაარსებით საქართველო გამოვიდა ფართო ხარბიელზე, რომლის საშუალებითაც შესაძლებელი იქნება ჩვენმა ახალმა თაობამ გამოიჩინოს ის უნარი და ნაყოფიერება ხელოვნებაში, რომელიც ღირსეული მემკვიდრე იქნება იმ გენიალურ შემოქმედებისა, რომელიც პლასტიური ხელოვნების სფეროში და საერთოდ ხელოვნებაში, გამოიჩინა ჩვენმა წინაპრებმა წარსულ საუკუნეებში.

ამ დიდი აქტის—საქართველოს სამხატვრო აკადემიის გახსნის სიმბოლოთ უნდა ჩაითვალოს დღევანდელი დღე, „დღე თამარის", რომლის „ოქროს ხანის" ეპოქასთან დაკავშირებულია საქართველოს ხელოვნების აყვავება.

სასოფლო სამეურნეო ფრონტზე

მოსავლის პირი თელავის მაზრაში.

თელავის მაზრის სამაზრო თესვის კომ. თავმჯდომარის მოადგილემ ე. გ. პაატაშვილმა „კავროსტას" თანამშრომელთან საუბრის დროს განაცხადა, რომ მოსავლის პირი ყველგან შესანიშნავია. როგორც ანეულის ისე ახოლთესლის ჯეჯილი წარჩინებულია: მოსავალი მოსალოდნელია იყოს ერთი ორად, ერთი-ათად მეტი. ბოსტნეულობის მოსავალსაც მეტად კარგი პირი უჩანს. თესვაც ყველგან გათავებულია, გარდა სიმინდისა სარწყავ ადგილებში უმთავრესად ფშაველის რაიონში, სადაც თესვა ჯერ კიდევ გრძელდება.

სამწუხაროდ შიმშილს შეუძლია გავლენა იქონიოს სიმინდის მოსავალზე, რადგან მცხოვრებთ უხდებათ მეცადინეობა საარსებო პურის მოსაპოვებლად და ამავე დროს სიმინდის გამარგვლა ფერხდება, ხოლო გაუმარგლავი სიმინდით მოსავალი არ მოიცემა. ამის დამიხედვით დათესილ სიმინდის მესამედი ნაწილი, თუ თავის დროზე არ იქნა აღმოჩენილი დახმარება, დარჩება გაუმარგლავი და მაშინ ამ ნაწილის მოსავალი სრულებით დაიღუპება. ვენახები ძალიან კარგ მდგომარეობაშია. ღვინის მოსავალს კარგი პირი უჩანს. ვაზებს ავადმყოფობა არ გაჩენია. მაგრამ, სამწუხაროდ შაბიამანი მთელ მაზრაში ძალიან ცოტაა და ბაზრის ფასები მისი არის 1.200.000 მან. ფუთი. დაისეტყვა ქისტაური, რუისპირი კისის ხევის ზემო ნაწილი და წინანდალის ქვემო ნაწილი ყველაზე მეტად დაზარალდა წინანდალი და ქისტაური, სადაც დასეტყვილია ვენახები და ნათესებიც: ამ ადგილებში მოსავალი 50 პროც. დაიკლებს. მავნე ცხოველები შედარებ. ცოტაა. დიუოესავი ყანები მაზრაში ძალიან მცირეა, პირიქით იყო შემთხვევები, როდესაც ვენახი ასპრეს (რა თქმა უნდა გაფუჭებული) და დაათესეს ხორბლეულობა.

მთავრობის მოქმედებანი და განკარგულებანი

დადგენილება № 7.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა.

შრომის დაცვის ორგანოების პროფესიონალურ წარმოებითი კავშირებიდან შრომის სახ. კომისარიატისათვის გადაცემის შესახებ.

პროფესიონალურ კავშირთა ახალი მიზნების მიხედვით და ამ კავშირების ისეთ საფუძველზე დადგომას გამო, რომლის ძალითაც ისინი პირობის დამდებ მხარეს წარმოადგენენ,—აგრეთვე რათა შრომის დაცვის დარგში სახელმწიფო ფუნქციები შრომის სახ კომისარიატის ხელში იქნეს თავმოყრილი, სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. საქართველოს საპროფესიონალო საწარმოო კავშირთა საბჭოს გამგებლობაში მყოფი შრომის დაცვის ზედამხედველობის ორგანოები (შრომის ინსპექცია, სანიტარული და ტეხნიკური ინსპექციები) და ამ უკანასკნელთათვის მინიჭებული სათანადო სახელმწიფოებრივი ფუნქციები,—ამა 1922 წ. ივნისის 1-დან გადაეცეს შრომის სახალხო კომისარიატს და მის ადგილობრივ განყოფილებებს და ზედამხედველობის ამა ორგანოებიდან მიეწყოს შრომის ინსპექცია.

2 დატოვებულ იქნეს საქართველოს პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოს გამგებლობაში შრომის დაცვის განყოფილებასთან არსებული მუშათა ყოფა-ცხოვრების გაუმჯობესების ქვეგანყოფილება დასასვენებელი სახლების სექციითურთ.

3. საქართველოს პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოს მიერ შრომის დაცვის დარგში ამა დადგენილების გამოქვეყნების დღემდე გამოცემული ყველა დადგენილება და მიწერილობა ძალაში რჩება და მისი ასრულება სავალდებულოა იმ პირთა და დაწესებულებათათვის, ვისაც იგი შეეხება.

4. მიენდოს შრომის სახ. კომისარიატს, საქართველოს პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოსთან შეთანხმებით, შეიმუშაოს ახალი შტატები შრომის დაცვის, როგორც ცენტრალური, ისე ადგილობრივი ორგანოებისათვის და მოახდინოს პერსონალური შემცირება.

6. მიენდოს შრომის სახ. კომისარიატს და საქართველოს პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოს შეიმუშაონ ინსტრუქცია და წესი შრომის დაცვის ორგანოების მთელი მათი პირადი შემადგენლობით, ინვენტარით, კრედიტებით და ნაღდი თანხებით შრომის განყოფილებათათვის გადაცემის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე**

აღმასრულებელ კომიტეტის მდივანი **თ. კალანდაძე.**

1922 წ. მაისის 29.

ტფილისი—სასახლე.

—

ბრძანება

ს. ს. ს. რ. შინაგან საქმეთა სახალხო კომისრისა.

24 მაისი 1922 წელი.

№ 15.

პოლონეთისა და ბელორუსიის ლტოლვილთა რეგისტრაციის წესის შესახებ.

§ 1.

ყველა დღემდის წარმოებული რეგისტრაცია პოლონეთის მოქალაქეთა გაუქმებულათ ჩაითვალოს და დაუყოვნებლივ მოხდეს ასეთივე იმ ლტოლვილებისა, რომელნიც არიან ჩამოსულნი ქვემოაღნიშნულ გუბერნიებიდან: ვარშავის, კალიშის, კელცის, ლიუბლინის, ლომჟინის, პოლოცკის, რადომის, სედლეცკის, ხოლმის, სუვალკის (მაზრები: სუვალკისა და ავგუსტოვის. გროდნოს გარდა ქალაქ გროდნოსა ამავე სახელის მაზრით). პინის, (მაზრა: პინის და ნოვო-გეორგიევის) და ვოლინის (მაზრა: ვლადიმერ ვოლინის, კოველის, დუბნოს, როვენის, კრემენეცის, ლუცკის და ოსტროგის)

§ 2.

ლტოლვილებათ ჩაითვლებიან ის პირნი, რომლებიც წარმოადგენენ საკმარის საბუთებს მასში, რომ ისინი 1914 წ. 1 აგვისტომდის მუდმივ სცხოვრობდენ რომელსამე 1 § ჩამოთვლილ ადგილებში და გამოქცეულნი არიან იქიდან ან საერთაშორისო, ან სამოქალაქო ომების მიზეზით ანუ გადმოსახლებულნი არიან სამხედრო ან სამოქალაქო უწყებების განკარგულებით.

§ 3.

რეგისტრაცია უნდა წარმოებდეს დამარწმუნებელ საბუთების მიხედვით მაგალითად: პასპორტის, რომელიც მიღებული აქვს ამა თუ იმ მოქალაქეს წინანდელ საცხოვრებელ ადგილის ადმინისტრაციისაგან საერთაშორისო ომის უკანასკნელ წლებში, ან სამოქალაქო რუსეთ-უკრაინის და პოლონეთის ომების დროს, ლტოლვილის წიგნაკი მიღებული ყოფილ ტატიანას კომიტეტში, ერობებში, ქალაქთა კავშირში და სხვა ანალოგიურ სახელმწიფო დაწესებულებებში მეფის რეჟიმის დროს, მოწმობანი ანუ ბრძანებანი, საცხოვრებელ ადგილიდან გადასახადების შესახებ ვიდრე ევაკუაციის მოხდენამდის, რომელიც მიცემული იქნება სამხედრო, ან სამოქალაქო უწყებებიდან; ლტოლვილობის სარეგისტრაციო ბარათი მიღებული რ. ს. ს. რ. ნაციათა საქმეების სახ. კომისარიატის ნაციონალურ განყოფილებაში 1919 წ. 1-ლ იანვრამდის, სხვა საბუთები, რომლებიც ამტკიცებენ თავისი შინაარსით იმ ფაქტის აუცილებელ სინამდვილეს, რომ მასში აღნიშნული მოქალაქე სცხოვრობდა ამა ბრძანების 1 §-ში ჩამოთვლილ ადგილებში, როგორც მაგალითად მოწმობები, ან კვიტანციები იმისა, რომ მოქალაქის მიერ გადახდილია იქ საიდანაც არის გადმოხვეწილი კარგა ხნის განმავლობაში, ბინის საფასური, ან კვიტანცია საბინაო ბარგის დაზღვევის შესახებ, წიგნაკი სახელმწიფო შემნახველ კასისა, იმ ადგილებში მიღებული საიდანაც არის გადმოხვეწილი ესა თუ ის ლტოლვილი, ეს უკანასკნელი მიღებულ უნდა იქნეს ლტოლვილთა ფაქტიურად გადმოხვეწადის.

§ 4.

არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება ჩაითვალოს ამა თუ იმ მოქალაქის ლტოლვილობის დამამტკიცებელ საბუთად არც ერთი მოწმობა მიღებული მის სამსახურის ადგილიდან ან სხვა ანალოგიურ დაწესებულებიდან, მოწმობები საბუთების დაკარგვის შესახებ, გამოძიების ოქმები შედგენილი მილიციის მიერ და სხვ ასეთები.

§ 5.

ლტოლვილებთან გათანასწორებული არიან ყოფილი სამხედრო ტყვეები საერთაშორისო ომისა, რომლებიც სცხოვრობდენ ამ ბრძანების 1 §-ში მოხსენებულ გუბერნიებში 1914 წ. 1 აგვისტომდის.

§ 6.

ლტოლვილებად არ ჩაითვლებიან ის პირნი, რომელნიც სცხოვრობდენ 1 §-ში მოხსენებულ გუბერნიებში როგორც სამხედრო ან სამოქალაქო უწყების მოხელენი ძველი რეჟიმის დროს.

§ 7.

ამ ბრძანებაში მოხსენებულ პიროვნებათა რეგისტრაცია სწარმოებს უშუალოდ საქ. ცენტროევაკში დღიდან ბრძანების გამოცხადებისა.

§ 8.

ყველას, რეგისტრაციაში გატარებულთ წინადადება ეძლევათ, სანამ მათ გასამგზავრებლათ აუცილებელი სიები და საბუთები დამზადდებოდეს, მშვიდათ უცადონ თვით გამგზავრებას, ვინაიდან გამგზავრების დღე გამოცხადებულ იქნება იმ ანგარიშით, რომ ყოველი გასამგზავრებელი მოქალაქე თამამად მოასწრობს თავისი ქონების სრულ ლიკვიდაციას.

შინაგან საქმეთა სახალხო კომისრის მოადგილე **ტალახაძე.**

საქმეთა მმართველი **დ. ჩიქოვანი.**

საჯანდეგინო კოლეგია

ორშაბათს 29 მაისს ხანმოკლე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა მუშათა და გლეხთა ინსპექციის ხაზის განყოფილების უფროსი რევიზორი

ფილიპე ივლიანეს-ძე ნირაძე

რასაც მწუხარებით აუწყებენ ნათესავ ნაცნობებს ინსპექციის ყველა თანამშრომელნი. გამოსვენება რკინის გზის საავადმყოფოდან ხუთშაბათს, 1 თიბათვეს ნაშუადღევს 5 საათზე. დაკრძალვა კუკიის სასაფლაოზე.

საქ. მეურ. უმაღ. საბჭოს
სატყეო კომიტეტი
მსურველებს აწვდის 20 მაისიდან

საწყობებიდან (სეტყის ქარხანა № 3 დიდიმთავრის ქუჩა, და სატყეო მასალის საწყობი დიდუბეში):

1) ფიჭვის და ნაძვის 1-ლ ხარისხის ფიცრებს 50,000 მანეთი კვადრატიული ვერშოკი სიგრძით 12 არშინი, მე-2 ხარისხის—40,000 მანეთი.

2) ნიგვზის ხის, მუხის, კარაგაჩის და აგრეთვე რბილი ჯიშის მასალა ცალკე შეთანხმებით.

(3—3)

კომუნისტური ახალგაზრდობის ყრილობისათვის

ს. ა. კ. კ. ყველა ორგანიზაციებს და წევრებს

ს. ა. ქ. ქ. ცეკას გადაწყვეტილების თანახმად მე-2 ყრილობა გაიხსნება 5 ივნისს 1922 წ.

დღის წესრიგი:

1) საერთაშორისო და შინაური მდგომარეობა საბჭოთა ფედერაციის.
2) ს. ა. კ. კ. ცეკას ანგარიში.
3) ს. ა. კ კ. ცენტრალურ გამგეობის კომისიის მოხსენება.
4) კავშირის აღმშენებლობა ახალ პირობებში.
5) მუშათა ახალგაზრდობის მდგომარეობა და მისი ეკონომიური მდგომარეობის გაუმჯობესება.
6) სახალხო განათლების კომისარიატის მოხსენება.
7) ცეკას არჩევნები.
8) სარევიზიო კომისიის არჩევნები.
9) დელეგატების არჩევა რ. ა. კ. პ. კავკასიის ყრილობისათვის.

შენიშვნა: ყრილობაზე იქნება არჩეული სექციები: 1) საორგანიზაციო 2) სააგიტაციო-საპროპაგანდო და 3) ეკონომიურ-უფლებრივი.

დელეგატები აირჩევიან რაიონულ კონფერენციებზე. წარმომადგენლობითი ნორმა: 100 ნამდვილი წევრი ა. კ. კ. აგზავნის ერთს (1) დელეგატს.

შენიშვნა: 1 თუ რაიონში ითვლება ასი წევრზე ნაკლები—75-დე მას აქვს უფლება გამოგზავნოს ერთი (1) დელეგატი გადამწყვეტი ხმის უფლებით.

შენიშვნა: 2. თუ რაიონში ითვლება—75 წე წევრზე ნაკლები—მაშინ ერთდებიან რამდენიმე რაიონები და ერთად აგზავნიან დელეგატებს.

დელეგატები სათათბირო ხმით კონფერენციაში არ იქნებიან დაშვებულნი. იმ მაზრებში, სადაც უკვე იყო სამაზრო კონფერენცია და არჩეული დელეგატები არ ჩაითვლება სწორად. ეს წესი მათზეაც ვრცელდება. გამონაკლისს შეადგენს გორის მაზრა, სადაც კონფერენცია მოწვეულია 10 მაისს, და აფხაზეთის საოლქო კომიტეტი, რომელსაც წინადადება ეძლევა აირჩიოს დელეგატები ნორმის მიხედვით.

სამაზრო კომიტეტებს წინადადება ეძლევათ, არ გამოგზავნონ დელეგატები სათათბირო ხმით, წინააღმდეგ შემთხვევაში ცეკა არ მიიღებს ასეთებს მხედველობაში, და იქნებიან უკანვე გაგზავნილნი ცეკას დაუხმარებლად.

კომუნისტური სალამით.

ა. კ. კ. ცეკას მდივანი: **დევდარიანი.**

ც. კ. საორგანიზაციო საინსტრუქტორო განყ გამგე **ოკუჯავა.**

ამიერ-კავკასიის ს. ს. რესპუბლიკების გაერთიანებულ რკინის გზების სამმართველო

ამით აცხადებს მგზავრების საყურადღებოდ, რომ იმ პირთათვის უფრო მოხერხებული მგზავრობისათვის, რომლებიც მგზავრობენ ბათუმ ბაქოს შორის კვირაში ერთხელ ივლის ჩქარი მატარებელი № 1—2. გამოვა ბათუმიდან № 1 ხუთშაბათობით 12 ს. 45 წ., მოვა თბილისში პარასკეობით 6 ს. 05 წ., გავა თბილისიდან პარასკეობით 10 ს. 30 წ. განჯაში მივა პარასკეობით 20 საათსა 42 წუთ. წავა იქიდან 20 საათსა 57 წუთ., მივა ბაქოში შაბათობით 11 საათსა 12 წუთ. გამოვა ბაქოდან მატარებელი № 2 კვირაობით 13 ს. 25 წ., მოვა განჯაში ორშაბათობით 5 ს. 15 წ. და იქიდან 5 ს. 30 წ. გამოსვლით მოვა თბილისში ორშაბათობით 14 ს. 5 წ. გავა თბილისიდან ორშაბათობით 18 ს. 25 წ და მივა ბათუმში სამშაბათობით 14 ს. 00 წ. მატარებელი შესდგება სამი საუკეთესო რბილი და სამი მაგარი ვაგონებიდან. ყველა ადგილები დანომრილია, არის საწოლი ადგილები, ამასთანავე მთელი მატარებელი მოწყობილია ელექტრონით. მატარებელს ახლავს ვაგონი რესტორანი ცხელი და ცივი საუზმეთი. მგზავრებისთვის უფრო მოსახერხებლად გასვლის პირველ დაწყებით პუნქტებში შემოღებულია წინასწარი ჩაწერა ბილეთების წინასწარი გაყიდვით, როგორც რკინის გზის ისე ქალაქის სადგურებზე.

3—3

გაზეთის ტრესტის მთავარ კანტორისაგან

გრძელდება ხელის მოწერა თბილისის ყველა გაზეთებზე ივნისისათვის. ხელის მოწერის ფასი იგივეა რაც იყო წინად. ხელის მოწერა შეიძლება ყოველ დროს წლის დამლევამდე, მაგრამ იმ პირობით, რომ თუ ხელის მოწერის ფასმა აიწია, დამატებითი ღირებულებაც შემოტანილ უნდა იქნას ხელის მოწერა მიიღება მხოლოდ მთელი თვეებისათვის. იმ ხელის მომწერთ, რომელნიც ხელის მოწერის ფასს არ შემოიტანებენ 30 მაისამდე, გაზეთების მიწოდება შეუწყდებათ.

გაზეთის ტრესტი

რკინის გზების კიოსკების განყოფილება

თბილისი, გოლოვინის პროსპ. № 24.

გაიხსნა კიოსკები რკინის გზის შემდეგ სადგურებზე:

თბილისი, მიხაილოვი, შორაპანი, ზესტაფონი, სამტრედია, აბაშა, ახალ-სენაკი, ქუთაისი, ფოთი, ბათომი.

სწარმოებს გაყიდვა: ადგილობრივ და სატახტო ქალაქების **გაზეთების და ჟურნალების, ლიტერატურულ წიგნების, საკანცელარიო და საწერ ნივთების.**

ამ დღეებში გაიხსნება კიოსკები აზერბეიჯანსა და სომხეთში.

მთავარი კანტორა იღებს გასავრცელებლად ყოველგვარ გამოცემას.

განცხადება

ქ. თბილისის მე-2 რაიონის სახალხო მოსამართლე

იწვევს მემკვიდრეებს უფლების წარსადგენათ პეტრე ივანესძე ძერიბაკოვის ქონებაზე, გარდაცვალებულ 17 მარტს, 1907 წელს.

სახალხო მოსამართლე **მარ. ჩხეიძე.**

(1—1)

ქ. ტფილისის მე-8 რაიონის სახალხო მოსამართლე

(ტურგენევის ქუჩა № 4)

იწვევს მემკვიდრეებს გარდაცვალებულ მაქსიმე თევდორესძე, ალექსი (იგივე ალექსანდრე) თევდორესძე და ივანე მაქსიმესძე ქოქაშვილების, რომელთაც ნება აქვთ განაცხადონ თავიანთი უფლება მემკვიდრეობაზე ორი თვის განმავლობაში დღიდან ამ განცხადებისა.

სახალ. მ სამართლე (ხელს აწერს).

1—1

ქ. ტფილისის მე-11-ტე უბნის სახალხო მოსამართლე

იწვევს მემკვიდრეებს გარდაცვალებულ ანნა გაბრიელის ასული ლისიჩენკოს ქონებისა, რათა მათ აღიარონ თავიანთი უფლება ორი თვის განმავლობაში ამა განცხადების დაბეჭდვის დღიდან.

სახალხო მოსამართლე (ხელს აწერს).

(1—1)

დაიკარგა

სენაკის სამაზრო კომიტეტისაგან მოცემული პარტიის წევრობის დროებითი მოწმობა 6 | 11—22 წ. № 145, ლაზარე კუკაიას სახელზე. ჩაითვალოს გაუქმებულად.

დაიკარგა დროებითი მოწმობა № 77. საქ. კომ. პარ. წევრი ივანე მეტრეველის სახელზე, მიღებული ხაშურის ორგანიზაციიდან. ჩაითვალოს გაუქმებულად